

LETNO POROČILO 2008

Begrad Črnomelj

VSEBINA LETNEGA POROČILA 2008

Nagovor direktorja družbe	2
---------------------------------	---

Poslovni del letnega poročila

1. Ocena tržnega položaja družbe Begrad Črnomelj d.o.o.	5
2. Kadri v poslovnem letu.....	12
2.1. Gibanje števila zaposlenih	12
2.2. Stopnja strokovne izobrazbe.....	12
2.3. Starostna struktura zaposlenih	13
2.4. Izobraževanje.....	13
3. Informatika	14
4. Ravnanje z okoljem.....	15
5. Dogodki po datumu bilance stanja.....	15
6. Izpostavljenost družbe raznim tveganjem.....	15
7. Napoved poslovanja in pričakovani razvoj družbe	16
8. Kakovost	17
9. Raziskave in razvoj, tehnološka opremljenost	18
10. Opravljeni posli s povezanimi družbami in obvladujočo družbo.....	19

Računovodski del letnega poročila

Revizorjevo poročilo.....	22
Uporabljena računovodska načela.....	23
Bilanca stanja družbe Begrad Črnomelj d.o.o.....	27
Pojasnila k bilanci stanja	29
Izkaz poslovnega izida družbe Begrad Črnomelj d.o.o.....	37
Pojasnila k izkazu poslovnega izida	38
Izkaz denarnih tokov družbe Begrad Črnomelj d.o.o.....	45
Izkaz gibanja kapitala družbe Begrad Črnomelj d.o.o.....	47
Računovodski kazalniki	49
Splošni podatki o družbi	50

NAGOVOR DIREKTORJA DRUŽBE

Poslanstvo

Naše poslanstvo je: »gradnja varnih, kakovostnih in uporabnikom prijaznih objektov.«

Cilji

Skupaj z matično družbo zasledujemo dva ključna cilja;

- utrditi vodilno vlogo največjega gradbenega podjetja na področju visokih gradenj v regiji in postati eden najpomembnejših gospodarskih dejavnikov v slovenskem gradbeništvu
- postati najprepoznavnejše gradbeno podjetje po zagotavljanju kakovostnih storitev v slovenskem prostoru.

Delovanje

S svojimi poslovnimi dejavnostmi, lastnim strokovnim kadrom in poslovnimi partnerji zagotavljamo našim kupcem predvsem pa matični družbi celovito ponudbo gradbenih storitev in gradbenih proizvodov. Gradimo vse vrste objektov visokih gradenj s pripadajočo infrastrukturo. Izvajamo novogradnje, rekonstrukcije in prenove.

Veliko pozornost posvečamo stroškovni učinkovitosti s katero sledimo izbranim razvojnim ciljem, tržnim usmeritvam ter kakovosti proizvodov in storitev. Z organizacijskimi ukrepi povečujemo uspešnost in celovito kakovost poslovanja.

Najpomembnejši poslovni dogodki in rezultati v letu 2008

Najpomembnejši poslovni dogodek je bil ob realizaciji številnih projektov v osnovni dejavnosti razširitev trgovskega centra Begrad z uvedbo novih t.i. »zelenih« programov. S tem smo okrepili trgovinski steber, kar se je ob koncu leta tudi odrazilo pri obsegu prodaje.

V letu 2008 so bili prihodki od prodaje v primerjavi z letom 2007 večji za skoraj 16 odstotkov in znašajo 66,8 mio EUR. Glavni razlog za povečanje obsega poslovanja je še vedno prisotna konjunktura v panogi. Prvi znailci gospodarske krize so verjetno vplivali na dejstvo, da razen v sklopu trgovine plan ni bil dosežen. Prihodke smo glede na predhodno leto povečali v osnovni dejavnosti, in trgovini, medtem ko so bili prihodki v segmentu proizvodnje betonov, armature in peskov z izjemo betonarne Kanižarica manjši kot v preteklem letu.

Rezultat poslovanja je primerljiv z lanskim in znaša dobrih 19.000 EUR.

Omenjene poslovne rezultate smo v letu 2007 dosegli z 228 zaposlenimi ob koncu leta.

Cilji in pričakovanja v letu 2009

Tekoče poslovno leto bo izjemno zahtevno, saj je gospodarska kriza občutno oklestila investicije ter otežila pogoje financiranja. Zato so tudi pričakovanja in cilji nižji kot v preteklem letu.

Najpomembnejši razvojni cilj je skupaj z matično družbo vzpostaviti steber nizkih gradenj ter pridobivati in izvajati dela tudi na tem segmentu.

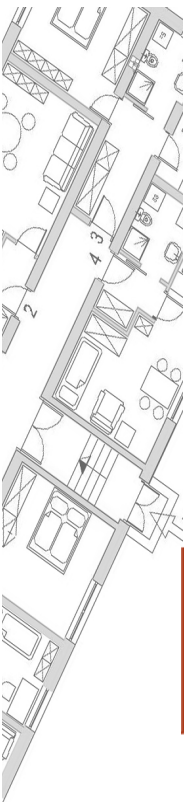
Planirana je skupna prodaja v višini 60,4 mio. EUR in čisti poslovni izid 54 tisoč EUR, kar bi pomenilo 0,1 odstotno dobičkonosnost.

Zastavljeni cilji zahtevajo ob izjemno zahtevnih razmerah na trgu maksimalno učinkovitost na vseh področjih delovanja v podjetju. Zato je optimiranje procesov in iskanje racionalizacij v poslovanju predvsem pa izvajanje zastavljenih aktivnosti stalna naloga vodstva družbe in vseh zaposlenih. Tudi v letu 2009 bomo navedenemu posvečali maksimalno pozornost.

Direktor družbe:
Julij Nemanič

Črnomelj, 15.05.2009

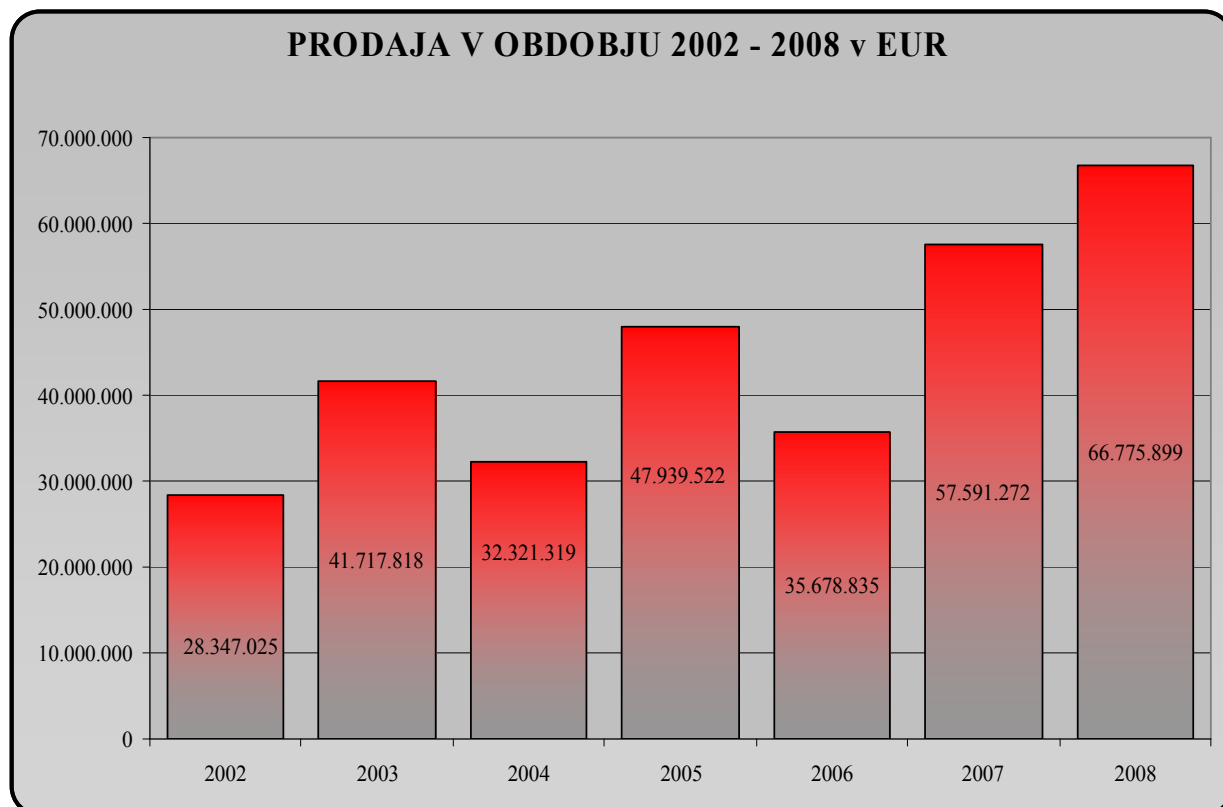

 begrad

POSLOVNO

POROČILO

1. OCENA TRŽNEGA POLOŽAJA DRUŽBE BEGRAD Črnomelj d.o.o.

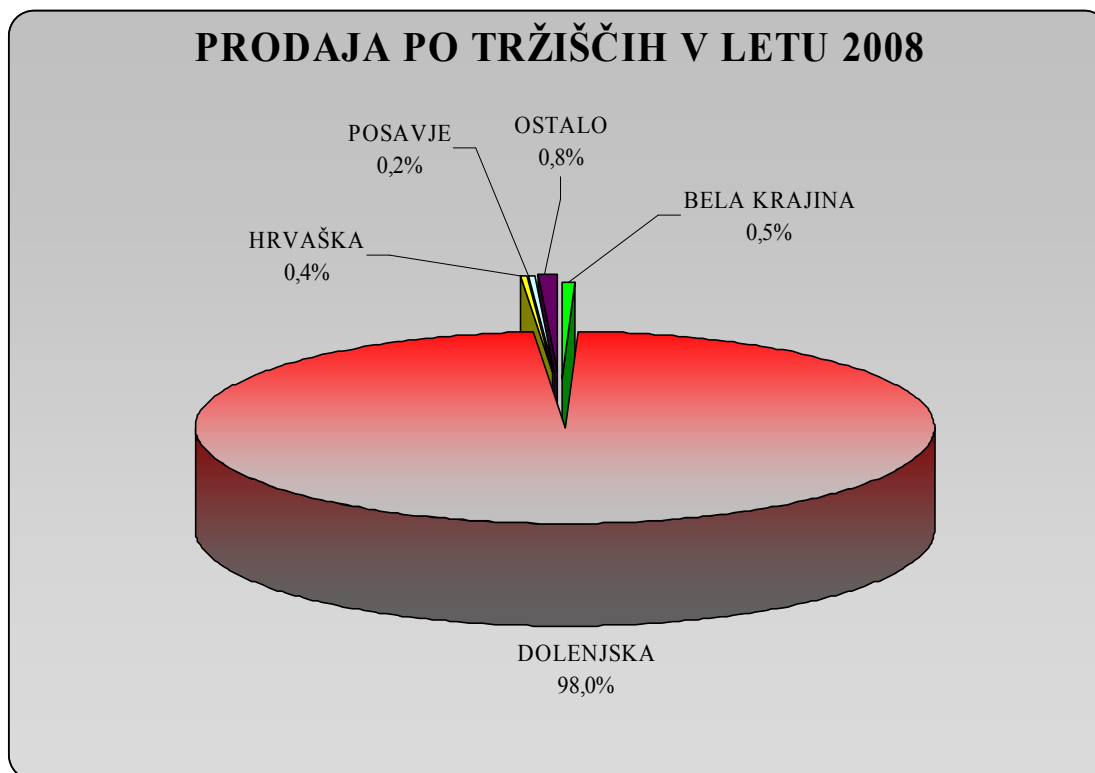
Skupna prodaja osnovne dejavnosti – gradbeništvo in trgovske dejavnosti je v letu 2008 znašala 66.775.899 EUR.

V primerjavi z letom 2007 je bila dosežena nominalno 15,9 odstotka večja skupna prodaja, v primerjavi s poslovnim načrtom 2008 pa je bila prodaja manjša za 5,5 odstotka.

Skupni prihodki v letu 2008 so bili večinoma ustvarjeni v višini 53.458.156 EUR v osnovni dejavnosti – gradbeništvo, manjši del pa v trgovski dejavnosti v višini 12.543.087 EUR ter prodaji armature v višini 774.656 EUR.

Velika večina prihodkov osnovne dejavnosti – gradbeništvo je bila ustvarjena preko matične družbe Begrad d.d. Novo mesto in sicer v višini 51.988.792 EUR oziroma 97,3 odstotka prihodkov osnovne dejavnosti.

a) Osnovna dejavnost - gradbeništvo

Na domačem trgu je najpomembnejši in največji trg še vedno tržišče Dolenjska z 98,0 odstotnim deležem prodaje (prodaja matični družbi Begrad d.d. Novo mesto), sledi področje ostale Slovenije (Ljubljana in Primorska) z 0,8 odstotnim deležem, področje Bele krajine z 0,5 odstotnim deležem, področje Hrvaške (povezana družba AB gradnja) z 0,4 odstotnim deležem, ter prav tako področje Posavja z 0,2 odstotnim deležem. Prihodki po ostalih slovenskih tržiščih so ustvarjeni s prodajo pripravljalnih del podizvajalcem, medtem, ko so bile vse gradbene pogodbe izvedene izključno za matično družbo Begrad d.d. Novo mesto.

Prodaja na Hrvaškem je ustvarjena iz oddaje lastnih delavcev povezani družbi AB gradnja d.o.o. Karlovac na Hrvaškem. Iz tega naslova je bilo v letu 2008 ustvarjene 211.588 EUR prodaje oziroma 0,4 odstotka celotne prodaje osnovne dejavnosti.

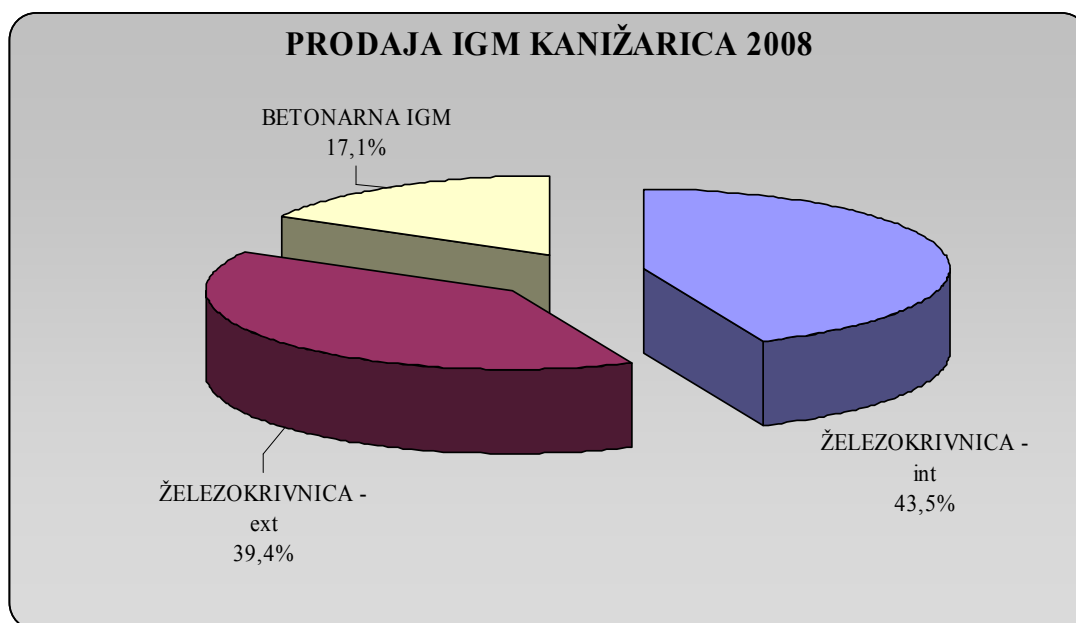
Omenjeno prodajo smo realizirali z 169.850 prodanimi proizvodnimi urami lastnih gradbenih delavcev in 373.479 prodanimi urami gradbenih kooperantov.

b) Betonska proizvodnja in železokrivnica

Proizvodnja in prodaja v betonarni Kanižarica je znašala 6.617 m³ in je bila v letu 2008 za 1,8 odstotka večja kot je bilo planirano v poslovnem načrtu, glede na prodajo v letu 2007 pa za 12,1 odstotek.

Proizvodnja in prodaja armature je skozi leto močno nihala ter bila za 14,4 odstotka pod planom ter za 11,5 odstotka manjša kot leto poprej. Izdelano in prodano je bilo 2.310 t armature.

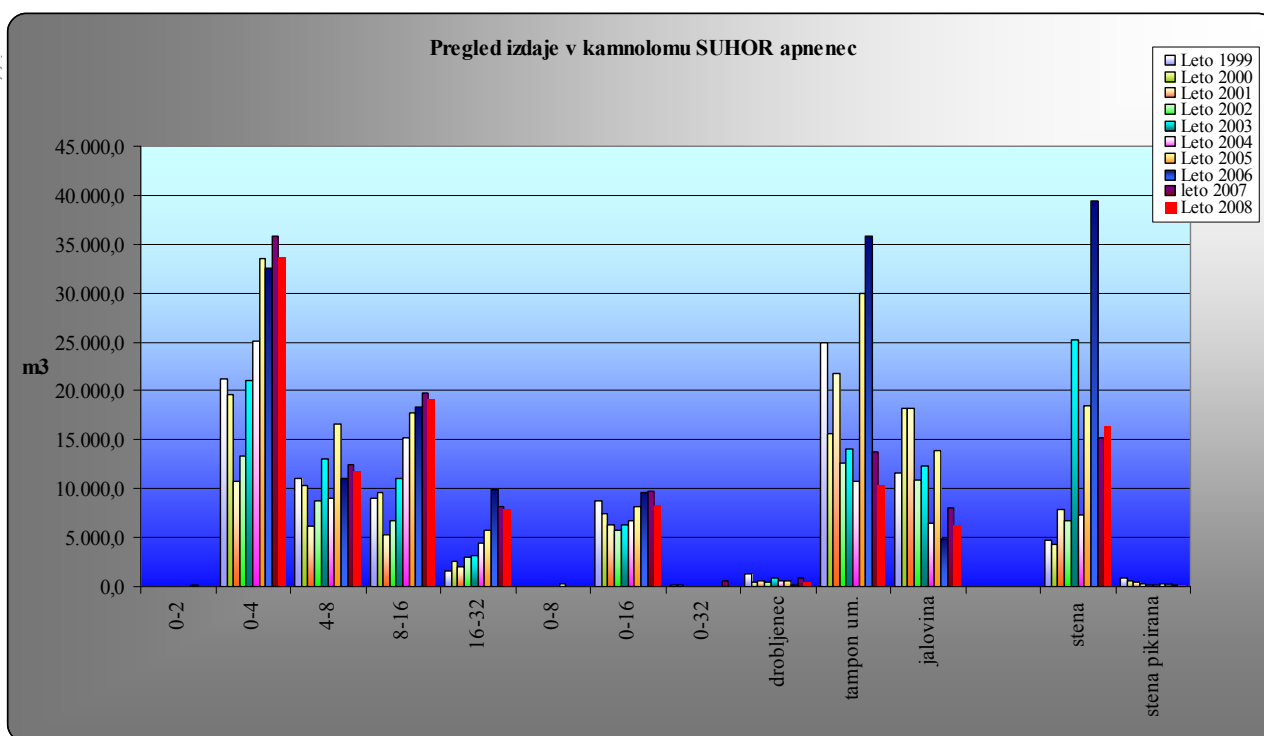

Slika prikazuje strukturo prihodkov od prodaje v profitnem centru IGM Kanižarica. Skupna ustvarjena prodaja je v letu 2008 znašala 1.992.202 EUR, kar je 5,5 odstotka manj kot leta 2007. Profitni center dosega poleg internih prihodkov, kjer prodaja poteka direktno za gradbišča ali pa se vrši preko profitnega centra trgovina, po novem tudi eksterne prihodke v višini 774.656 EUR prodaje armature povezani družbi Beograd Krško.

Betonarna Cikava pa je realizirala proizvodnjo in prodajo 21.806 m³ betona oziroma 1.206.035 EUR, kar je bilo 19,3 odstotka manj od plana in 6,6 odstotka manj kot leta 2007

c) Proizvodnja peskov in agregatov

V letu 2008 ponovno beležimo rahel padec izdaje materiala iz kamnoloma SUHOR. Izdano je bilo 114,289 m³ različnih frakcij za betone in nasipnih materialov, kar je za 5 odstotkov pod planirano količino. Izdaja po posameznih letih je razvidna iz diagrama, prav tako izdaja po posameznih frakcijah. Opažamo, da je količina frakcij za betone v zadnjih treh letih praktično enaka, variira le količina izdanih nasipnih materialov. Glede na uspešno izvedeno premlevanje frakcije 4-8 na dolomitni separaciji smo uspešno zmanjšali tudi večletne zaloge te frakcije.

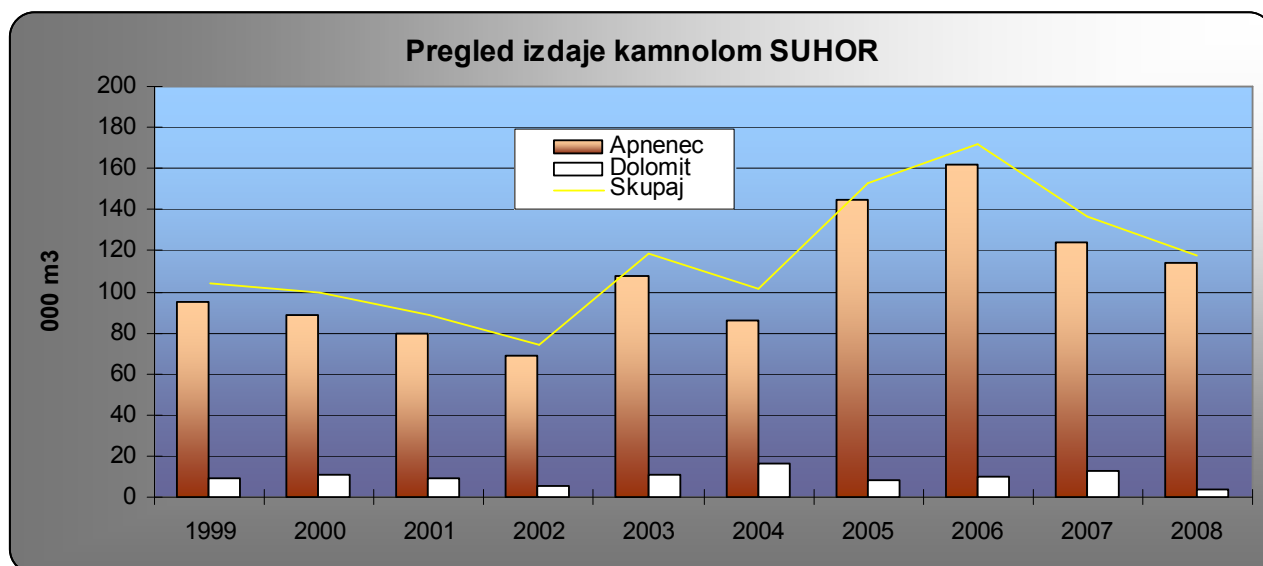
Dela pri izkoriščanju so se nadaljevala predvsem v J-polju kamnoloma, kjer pa se je zaradi padca višine terena zmanjšala tudi višina pridobivanja, kar je imelo za posledico povečanje količin jalovine, ki v tem trenutku predstavlja največjo zalogo kamnoloma. Izveden je bil delni odkup zemljišč v smeri Z od obstoječega kamnoloma, ter ustrezno dopolnjena vloga o zainteresiranosti za podelitev koncesije.

V avgustu 2008 je bilo pridobljeno uporabno dovoljenje za plato, kjer bo potekalo zbiranje in predelava gradbenih odpadkov. Vloga za potrebno okoljevarstveno dovoljenje za zbiranje in predelavo je bila podana v oktobru 2008. Takoj po pridobitvi okoljevarstvenega dovoljenja bomo lahko pričeli z zbiranjem in predelavo gradbenih odpadkov.

Ob upravni stavbi je bila izvedena vrtina za tehnološko vodo. kapaciteta vrtine je cca 1l/s, kar bo zadoščalo za potrebe kamnoloma pri izvedbi rosenja na presipih in izvedbe pranja vozil ob izvozu.

Dolomitnih agregatov je bilo prodanih 3.409 m³, pri čemer je bilo le 1.614 m³ frakcije 0-4. Količina izdane malte frakcije 0-4 je praktično enaka že nekaj let, odstopa le izdaja nasipnih materialov.

Pridobljeno je bilo dovoljenje za izvajanje del, ki omogoča poglobitev obstoječega kamnoloma, ter tako zagotovi dodatne količine materiala v že praktično izkoriščenem kamnolomu.

V letu 2008 se je nadaljevalo z deli pri objektu »Sanacija kamnoloma PODGRAD« v rekreacijski park«. Skupaj je bilo dosedaj odpeljano 41.553 m³ nasipnih materialov, od tega v letu 2008 13.017 m³. Po oceni je do sedaj izkoriščeno cca 30% predvidenih količin za izkoriščanje.

Skupaj je prodaja vrednostno agregatov znašala 909.219 EUR, kar je 10,0 odstotka manj kot leta 2007.

d) Trgovina

V letu 2008 smo z investicijo v razširitev in posodobitev Trgovskega centra Begrad Črnomelj izvedli z namenom približati se zahtevam sodobnega kupca, ponuditi kupcu dovolj širok spekter gradbenega in tehničnega blaga, da ne bo imel razloga po iskanju tovrstnega blaga širom Slovenije, in navsezadnje posodobiti objekte in način prodaje potrebam sedanjega časa.

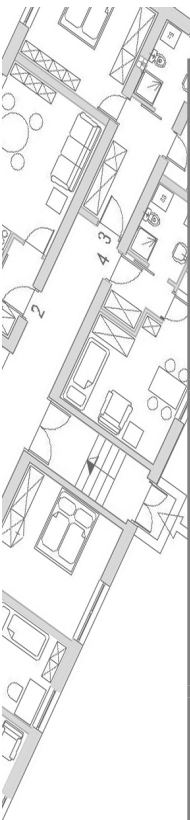
Investitor investicijske naložbe je bila matična družba Begrad, d.d., gradbeništvo, trgovina, inženiring, Novo mesto, Kočevarjeva 4, Novo mesto.

Z investicijo smo pridobili dodatne prodajne površine ter povezavo z obstoječimi prodajnimi površinami, razširili smo obstoječi prodajni program ter na novo vpeljali prodajo kmetijskega repro materiala, kmetijskega orodja in mehanizacije, rezervnih delov za kmetijske stroje ter ostalega blaga, potrebnega v kmetijski panogi.

Z izvedbo investicije se je povečal prodajni prostor iz sedanjih 1.150 na 2.600 m² zaprtih prodajnih površin ter 300 m² zunanjih prodajnih površin.

Realizirana prodaja je v trgovini znašala skupaj 12.852.195 EUR (od tega interna prodaja 309.108 EUR) ter bila glede na lansko obdobje večja za 31,2 odstotka, glede na poslovni načrt pa za 25,4 odstotka. Ustvarjene razlike v ceni so znašale 1.102.393 EUR ter so bile glede na lansko obdobje večje za 19,7 odstotka, glede na poslovni načrt pa manjše za 25,2 odstotka.

2008

Stanovanjski objekt
Deteljica
Črnomelj

Hiše Brezovica pri Ljubljani

Večnamenski objekt
Šentjernež

Hotel Kristal Dolenjske
Toplice

Trgovsko poslovni objekt
Tabakum Novo mesto

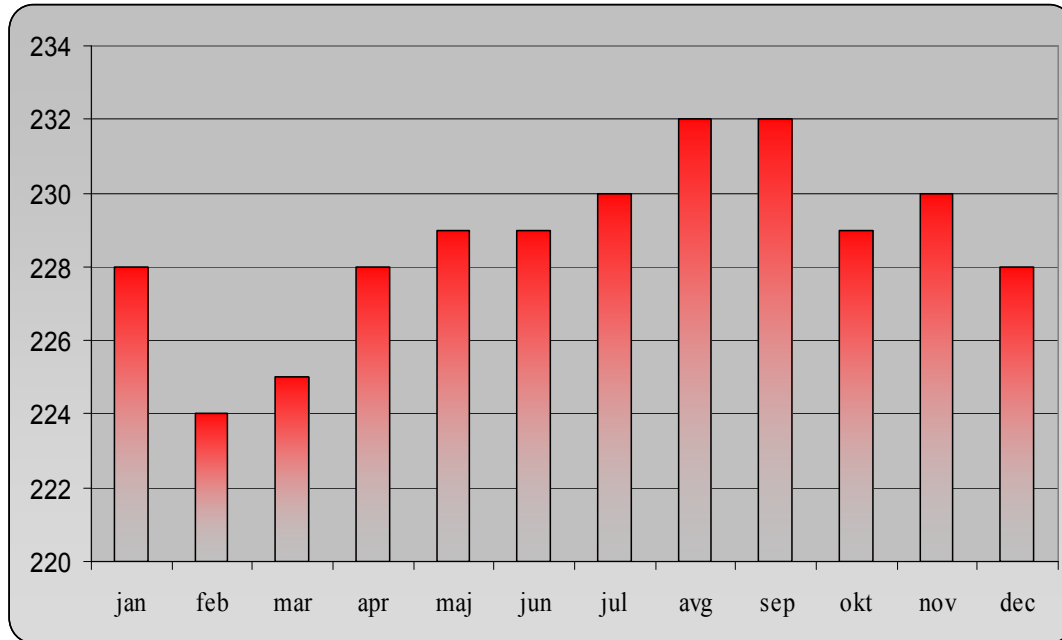

Vrtec Ciciban Novo mesto

2. KADROVSKA STRUKTURA V LETU 2008

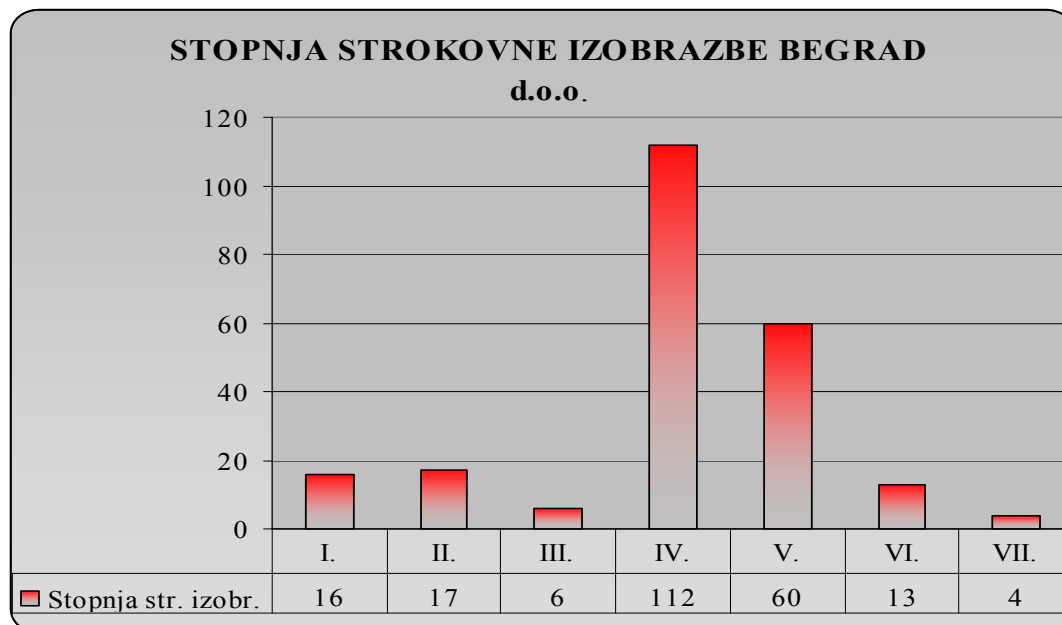
Vedno večja zahtevnost projektov v vseh segmentih zahteva kader, ki ima znanje, je strokoven, izkušen, samozavesten, predvsem pa pripaden svojemu podjetju.

Gibanje števila zaposlenih

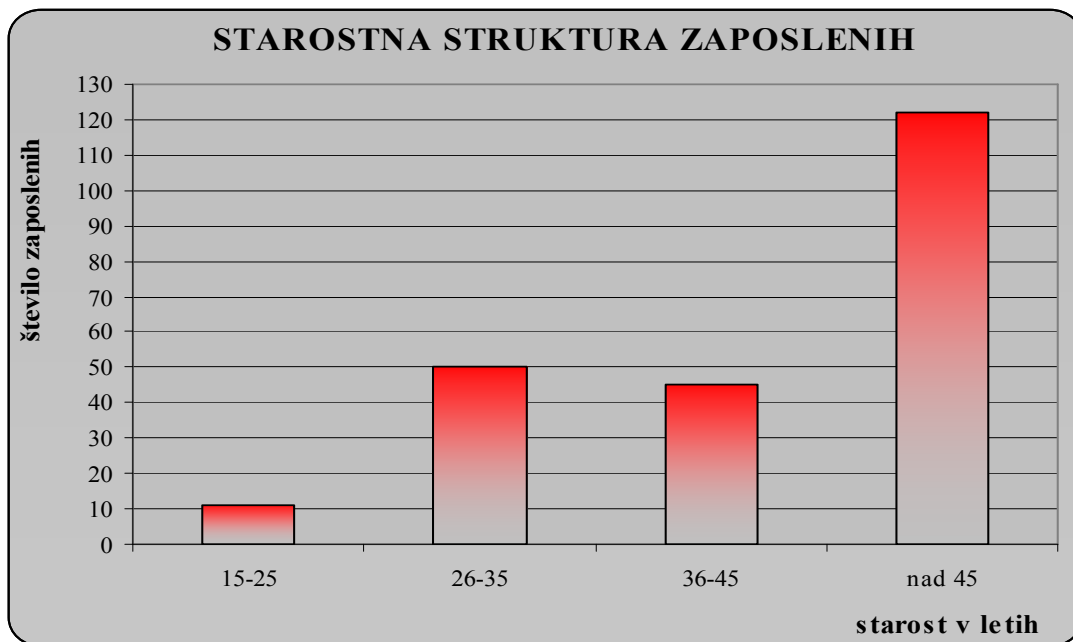
Povprečno število zaposlenih v Begrad-u d.o.o. Črnomelj je znašalo v obdobju januar – december 2008 228,7 zaposlenih in je bilo za 0,8% večje od povprečnega števila zaposlenih v enakem obdobju leta 2007.

Stopnja strokovne izobrazbe

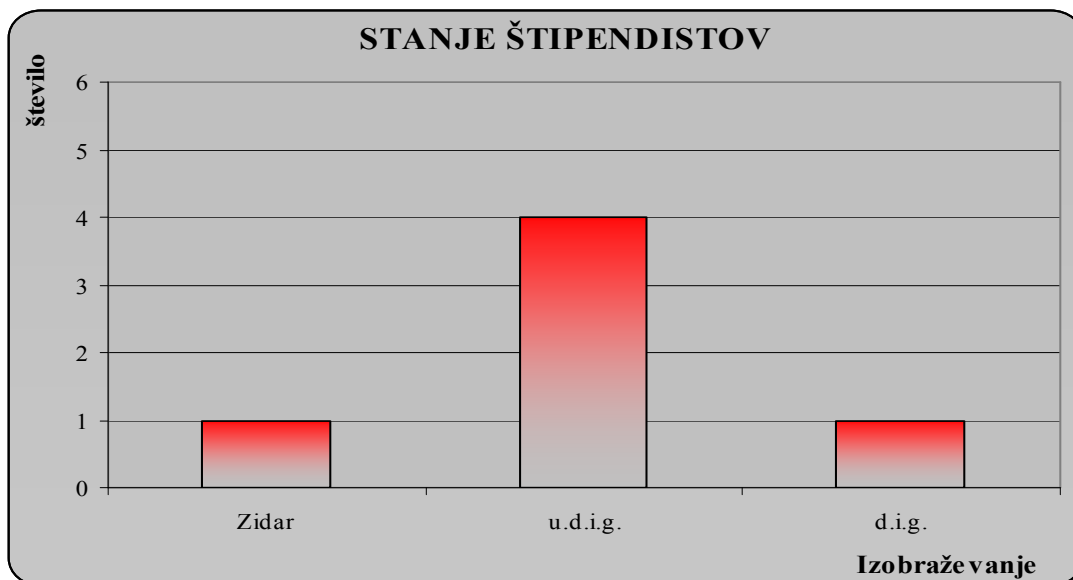
Kar 51,8% zaposlenih ima poklicno izobrazbo (III in IV stopnja) medtem, ko ima 26,3% zaposlenih srednješolsko izobrazbo, 7,5% pa fakultetno izobrazbo. Ostalo so priučeni delavci.

Starostna struktura zaposlenih

Kar 53,5% zaposlenih je starejših od 45 let, sledi 21,9 odstotka zaposlenih starih med 26 in 35 leto, starih od 36 do 45 let pa je 19,7 odstotka zaposlenih. Povprečna starost zaposlenih znaša 43,5 let.

Izobraževanje

Za potrebe izobraževanja smo v letu 2008 namenili skupaj 18.275 EUR (seminarji, šolnine, štipendiranje). Organiziranih je bilo 29 izobraževanj, kar je skupaj zneslo 586 ur oziroma v povprečju 2,6 ure na zaposlenega.

3. INFORMATIKA

V letu 2008 je bil poudarek na naslednjih področjih informacijskega sistema:

- **TRGOVINA,**

Dopolnitve in popravki informacijskega sistema na predvsem na področjih:

- Konsignacija
- Tranzit
- Izpisi dokumentov z 8.5 % davek
- Uvedba novih blagajn v informacijski sistem

- **FINANČNO POSLOVANJE**

- Program Kartica klienta
- DDV knjiga - posredovanje podatkov davčnim organom v elektronski obliki
- Sprememba sklica na računih iz modela 02 na model 00

- **PLAČE**

- Obračun delavca
- Izračun dodatka do minimalne plače po tarifnih razredih
- Izvoz podatkov za REK-1 obrazec
- Ostali popravki skladni z zakonodajo.

- **MATERIALNO POSLOVANJE**

- Sprememba SM skladišča
- Sprememba obračuna zalog
- Odpiranje/zapiranje obračunskih mesecev

- **UPKO - GRADBENE KALKULACIJE**

- Popravki programa, izboljšave, odprava napak

- **OSTALO**

- Podjetje Asfalti SB d.o.o. - vzpostavitev informacijskega sistema
- Zamenjava strežnikov v Novem mestu in Črnomlju
- Prenova komunikacijskih povezav med posameznimi lokacijami
- Aktivnosti pri vzpostavitvi inf. sistema pri razširitvi trgovine v Črnomlju
- Vzpostavitev omrežja na lokaciji Kanižarica
- Aktivnosti pri izdelavi Projektne dokumentacije in elektronsko projektno poslovanje
- Vzpostavitev domene, ki omogoča centralizirano upravljanje uporabnikov
- Urejanje in prilagajanje Spletne strani
- Informacijska podpora izvedbe skupščine delničarjev
- Pričeli smo z nameščanjem Open Office programske opreme

4. RAVNANJE Z OKOLJEM

Pri gradnji objektov si prizadevamo za čim manjši vpliv na bližnjo okolico z upoštevanjem vseh okoljskih predpisov in spoštovanjem potreb najbližjih sosedov. Med gradnjo z nenehnim nadzorom skrbimo, da objekti, naši zaposleni in podizvajalci ne morejo negativno vplivati na okolje.

Poslovanje z gradbenimi odpadki opravljamo v skladu z zakonodajo, pripravljamo pa tudi projekt za deponijo gradbenih odpadkov na lokaciji kamnoloma v Suhorju. V predlanskem letu smo uspešno izvedli razširitev obstoječega odpraševanja s filtriranjem tudi na dolomitno separacijo, v letu 2008 pa je bila ob upravnih stavbi izvedena vrtina za tehnološko vodo. Kapaciteta vrtine je cca 11/s, kar bo zadoščalo za potrebe kamnoloma pri izvedbi rosenja na presipih in izvedbe pranja vozil ob izvozu.

V avgustu 2008 je bilo pridobljeno uporabno dovoljenje za plato, kjer bo potekalo lastno zbiranje in predelava gradbenih odpadkov. Vloga za potrebno okoljevarstveno dovoljenje za zbiranje in predelavo je bila podana v oktobru 2008. Takoj po pridobitvi okoljevarstvenega dovoljenja bomo lahko pričeli z zbiranjem in predelavo gradbenih odpadkov.

5. DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Po 31.12.2008 pa do sestavitve tega letnega poročila, ni bilo pomembnejših dogodkov, ki bi kakorkoli pomembneje vplivali na poslovanje podjetja v letu 2009.

6. IZPOSTAVLJENOST DRUŽBE RAZNIM TVEGANJEM

Osnovni cilj upravljanja s tveganji je, da priskrbi razumna zagotovila glede doseganja zastavljenih ciljev podjetja. Njihova kategorizacija omogoča poslovodstvu, da se osredotoči na različne vidike upravljanja s tveganji v podjetju pri doseganju ciljev v štirih kategorijah:

- strategija (najvišji cilji, ki izhajajo iz vizije in poslanstva podjetja);
- poslovanje (uspešna in učinkovita poraba resursov pri doseganju ciljev podjetja);
- poročanje (cilj je zanesljivo poročanje);
- predpisi (skladnost z veljavno zakonodajo in internimi predpisi podjetja).

Upravljanje s tveganji pomaga podjetju, da se na poti do zastavljenih ciljev izogne pastem in negativnim presenečenjem. Prepoznavanje dogodkov pomeni, da je potrebno identificirati notranje in zunanje dogodke, ki vplivajo na doseganje ciljev, pri čemer je potrebno ločiti med tveganji in priložnostmi. Vsi dogodki morajo biti ustrezno vgrajeni v strategijo ali v proces določanja ciljev.

Notranji in zunanji dogodki, ki vplivajo na doseganje ciljev poslovodstva, morajo biti prepoznani. Upoštevati je potrebno naslednje možne zunanje faktorje, kot so mikro- in makro-ekonomski pogoji ter politično, socialno in tehnološko okolje. Med notranjimi faktorji pa infrastruktura, zaposleni, procesi in tehnologija.

Strateška tveganja so povezana predvsem z morebitnim prepočasnim odzivanjem na zahteve trga in poteze konkurence. Izpostavljenost temu tveganju ocenjujemo kot srednja.

Med poslovnimi tveganji ocenjujemo kot srednje tveganja še tveganja kot so obvladovanje dobaviteljev, ciljnih kupcev, pravnih in kadrovskih zadev ter tehnologije.

Cenovna tveganja družbe so kratkoročnega značaja in veljajo za čas izvršitve projektov, ki se dokončajo v roku 1 leta. Za ostale večje in daljše projekte so cenovna tveganja upoštevana v kalkulacijah. Ocenjujemo jih kot majhna.

Kreditna tveganja zajemajo vsa tveganja, pri katerih se zaradi neporavnavanja obveznosti poslovnih partnerjev, zmanjšujejo gospodarske koristi podjetja. Plačilno sposobno tveganje, ki je tveganje, da bo družba naletela na težave pri zbiranju finančnih sredstev, potrebnih za izpolnitev finančnih obveznosti. To tveganje družba obvladuje z aktivno politiko upravljanja likvidnosti, da ne prihaja do neusklajenih denarnih pritokov in odtokov.

Izpostavljenost kreditnemu in posledično likvidnostnemu tveganju obvladujemo tudi s preverjanjem bonitet poslovnih partnerjev že ob pričetku sklenitve poslov in z zavarovanjem glede na oceno tveganja poslovanja s posameznim poslovnim partnerjem.

7. NAPOVED POSLOVANJA IN PRIČAKOVANI RAZVOJ DRUŽBE

Poslovno leto 2009 bo zaradi vpliva globalne krize gospodarstvo postavilo pred veliko preizkušnjo. To nedvomno velja tudi za gradbeništvo, kjer ob zaključevanju leta že krepko občutimo manjši interes tako investitorjev po zagonu novih projektov kakor tudi kupcev stanovanj.

Ukrepi, ki jih je napovedala država v smeri državnih poroštev, razbremenitve gospodarstva ter vzpodbujanja razvoja in investicij so seveda nujni in več kot dobrodošli. Seveda pa jih je potrebno v najkrajšem možnem času udejaniti v praksi. Ob državnih ukrepih, ki bodo nedvomno prinesli določene pozitivne učinke je nujno potrebno, da v podjetju tudi v kriznih časih zagotovimo pogoje za uspešno poslovanje.

Tako bomo uvedli vrsto ukrepov vezanih na optimizacijo poslovnih procesov in racionalizacijo poslovanja. Zelo pomembno je, da v največji možni meri nadomestimo predvideni izpad prihodkov na visokogradniškem delu ter razpršimo dejavnost in posledično zmanjšamo tveganja. To bomo dosegli z jačanjem trgovskega stebra ter razvojem novega stebra nizkih gradenj.

Ob navedenem bomo posvečali maksimalen poudarek skrbni kadrovski politiki, ki bo ohranjala zdravo jedro in vzpodbujala razvoj perspektivnih kadrov. Navedeni ukrepi bodo omogočili uspešno prebroditev kriznega obdobja ter ohranitev podjetja v primerni poslovni kondiciji.

Družba Begrad Črnomelj d.o.o. bo tako v letu 2009 poslovala na naslednjih področjih:

- **gradnja objektov**
  - visoke gradnje
  - nizke gradnje
- **proizvodnja betonov**
- **proizvodnja peskov**
- **krivljenje armature**
- **trgovina**

V letu 2009 planiramo skupaj prodajo osnovne dejavnosti v vrednosti 47,3 mio. EUR. Od tega načrtujemo preko matične družbe Begrad d.d. Novo mesto realizirati prodajo v vrednosti 46,1 mio. EUR, ostanek 1,3 mio. EUR pa direktno pri investitorjih na področju Bele krajine, Posavja, Hrvaške in ostale Slovenije.

Ob znanih poslih, ki jih matična družba Begrad d.d. Novo mesto prenaša v leto 2009 ter ob njenih znanih zagotovljenih poslih za leto 2008 to pomeni, da je za izpolnitev zadanega plana potrebno skleniti še pogodbe v vrednosti 28,2 mio. EUR oziroma 59,3% pogodb. Preneseni in zagotovljeni posli po tej varianti pomenijo 40,7% plana za leto 2009.

8. KAKOVOST

V skladu z našim poslanstvom in cilji želimo kakovost naših storitev dvigniti na višji nivo. Zato že nekaj časa gradimo sistem, ki opredeljuje postopke in jasno določa pooblastila in odgovornosti vseh akterjev v procesu gradnje.

Najpomembnejši ukrepi in dokumenti sistema so sledeči;

- **Poslovník Begrad-a Črnomelj(P BČ)** definira postopke ter pooblastila in odgovornosti celotnega procesa izvedbe objektov. Zasnovan je kot t.i. "rastoča knjiga" in se stalno dopolnjuje.
- **Sistem kontrole kakovosti(SKQ)** še posebej definira postopke, kontrole ter pooblastila in odgovornosti za zagotavljanje ustrezne kakovosti naših storitev
- Izvajajo se **redne kontrole gradbišč** s strani vodstva, kjer se zapisniško preverja izvajanje postopkov določenih s P BČ in SKQ.
- Letno se izvajata vsaj 2 **delavnici na temo kakovosti** s poudarkom na sistemu, novostih in spremembah.
- Izvajajo se **izobraževanja** s ciljnim skupinami na temo aktualnih vsebin vezano na področje kakovosti.
- Uvedeni so t.i. "**uvodni sestanki projekta**" na katerih v širokem strokovnem timu obravnava zahtevne detaile na vsakem projektu in sprejema odločitve.
- O kakovosti se redno pogovarjamo na skoraj vseh **tehničnih sestankih** in ob obiskih gradbišč.

Pri vseh navedenih ukrepih je najpomembnejše, da jih sprejmejo zaposleni in izvajajo z največjo mero odgovornosti. Navedeno je glede na izkušnje najzahtevnejša naloga ter po drugi strani izziv in zaveza vodstvu, da vztraja na sistemu in ustvarja pogoje za izvajanje le tega.

9. RAZISKAVE IN RAZVOJ, TEHNOLOŠKA OPREMELJENOST

Aktivnosti družbe na področju raziskav in razvoja so v sklopu matične družbe usmerjene na ocenjevanje tržnega okolja, analizo panoge in konkurentov ter spremljanje trendov in tehnoloških novosti v gradbeništvu ter zaznavo morebitnih priložnosti in nevarnosti.

Ustrezna tehnološka opremljenost je eden osnovnih predpogojev za uspešno in kakovostno izvajanje naših storitev. Zato dajemo v sklopu osnovne dejavnosti temu segmentu maksimalni poudarek tako z vidika lastne opremljenosti in vzdrževanja kakor tudi tehnološke priprave projekta, logistike in izvedbe. Celoten sistem upravljanja s tehnološkimi sistemi definirajo interni dokumenti »POSLOVNIK« in spremljajoči predpisi in navodila.

Zavedajoč se pomena razvoja smo v letu 2008 preko matične družbe Begrad d.d. Novo mesto za naložbe v proizvodno opremo, opremo gradbišč, prevozna sredstva, posodobitev trgovskega centra, kamnolom, IGM Kanižarico ter kompleks Cikava namenili 2,6 mio. EUR.

V letu 2008 smo zaključili s projektom prenove sistema vodenja in upravljanja koncerna Begrad s katerim želimo doseči vse zastavljene cilje iz srednjeročnega strateškega razvojnega načrta in še kaj več. Standardi koncerna Begrad predstavljajo zapis pričakovanih načinov delovanja v okviru ključnih poslovnih procesov, odgovornosti in ciljnih kompetenc ljudi.

Dokument standardov zajema:

- jasno začrtano vizijo, poslanstvo, vrednote in strategijo koncerna,
- opise upravljalvske in organizacijske strukture koncerna Begrad in njenih posameznih odvisnih družb,
- opredeljene ključne poslovne procese, njihove cilje ter potencialna ključna tveganja, ki se pojavljajo s tem v zvezi ter identifikacijo kontrolnih aktivnosti, ki delujejo v smeri doseganja ciljev oz. preprečevanja nastanka tveganj,
- opredelitev in razdelitev odgovornosti posameznih ključnih kadrov v koncernu Begrad, znotraj poslovnih procesov,
- opredelitev ciljnih (zahtevanih) kompetenc (t.j. sposobnosti, lastnosti, znanj in veščin) zaposlenih, ki so ključne za učinkovito opravljanje delovnih nalog za specifično delovno mesto.

Razumevanje ciljev koncerna Begrad je pomembno ne le za nosilce ključnih funkcij v skupini, temveč za vse zaposlene. Le ti se morajo zavedati, da so del skupine. Poznati morajo svojo vlogo in vlogo družbe, v kateri so zaposleni. Ključen in najzahtevnejši del posodobitve sistema vodenja in upravljanja pa se je začel z njegovo implementacijo, ki pomeni dolgoročen proces uvajanja sprememb v koncernu Begrad, kjer ima najpomembnejšo vlogo ožje vodstvo koncerna kot ključni promotorji sprememb v koncernu.

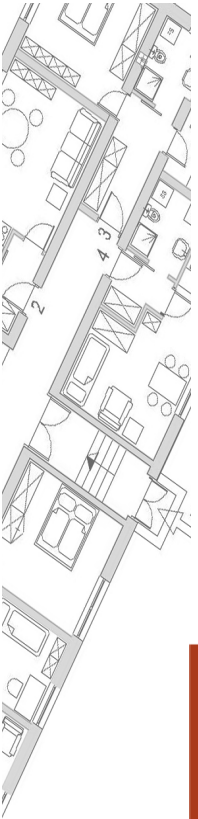
10. OPRAVLJENI POSLI S POVEZANIMI DRUŽBAMI IN OBVLADUJOČO DRUŽBO

V okviru osnovne dejavnosti – gradbeništvo je družba Begrad Črnomelj d.o.o. zelo velik del prihodkov, to je 51.988.792 EUR oziroma 97,3 odstotka vseh poslov osnovne dejavnosti je družba v letu 2008 ustvarila s prodajo storitev povezanemu podjetju Begrad d.d. Novo mesto. Prodaja povezani družbi AB gradnja d.o.o. Karlovac na Hrvaškem je znašala 211.588 EUR oziroma 0,4 odstotka vseh poslov, prodaja povezani družbi Begrad Krško d.o.o. pa 43.682 EUR oziroma 0,09 odstotka vse prodaje osnovne dejavnosti. Skupaj je prodaja osnovne dejavnosti – gradbeništvo povezanim družbam v letu 2008 znašala 52.244.062 EUR oziroma 97,7 odstotka vse prodaje osnovne dejavnosti. Vsi posli, brez izjeme, so bili sklenjeni po tržnih pogojih na dan sklenitve posla.

V okviru trgovske dejavnosti pa je družba Begrad Črnomelj d.o.o. v letu 2008 svoji matični družbi Begrad d.d. Novo mesto prodala trgovsko blaga v višini 25.875 EUR, povezani družbi Begrad Krško d.d. trgovsko blago, polproizvode in material v vrednosti 860.607 EUR ter povezani družbi AB gradnja d.o.o. na Hrvaške trgovsko blago v vrednosti 86.155 EUR. Enota IGM pa armaturo v vrednosti 774.656 EUR povezani družbi Begrad Krško d.o.o. Skupaj je prodaja trgovske dejavnosti povezanim družbam znašala 1.747.293 EUR oziroma 13,9 odstotka vse prodaje trgovske dejavnosti. Vsi posli, brez izjeme, so bili sklenjeni po tržnih pogojih na dan sklenitve posla oziroma po veljavnih cenikih za vse ostale kupce.

Ostala prodaja je bila ustvarjena s prodajo zunanjim kupcem. To je 1.214.093 EUR v okviru osnovne dejavnosti – gradbeništvo in 10.795.794 EUR v okviru trgovske dejavnosti. Zunanja prodaja skupaj je znašala 12.009.887 EUR oziroma 18,0 odstotka vse prodaje.

Pri poslih z obvladujočo družbo Begrad d.d. Novo mesto izjavljamo, da posli povezani s to družbo v poslovnem letu 2008 niso pomenili prikrajšanja za družbo Begrad Črnomelj d.o.o.

 begrad

RAČUNOVODSKO

POROČILO

IZJAVA POSLOVODSTVA

Poslovodstvo potrjuje računovodske izkaze družbe Begrad Črnomelj d. o. o., za leto 2008, končano na dan 31. 12. 2008.

Poslovodstvo potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja in da letno poročilo predstavlja resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja ter izidov njenega poslovanja za leto 2008.

Poslovodstvo je odgovorno tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Slovenskimi računovodskimi standardi.

Julij Nemanič,
direktor družbe

REVIZORJEVO POROČILO

http://www.abc-revizija.si

Telefon: 00386 059 091 400
 Fax: 00386 059 091 401
 E-mail: revizija@abc-revizija.si

TRR: 27000-0000055565, ID številka za DDV: SI88534022
 Matična številka: 5662664

POSLOVNA ENOTA PTUJ, Osojnikova 3, 2250 Ptuj
 Telefon: 00386 (0)2 74 92 682
 Fax: 00386 (0)2 74 92 680

POSLOVNA ENOTA MARIBOR, Strma ul. 8, 2000 Maribor
 Telefon: 00386 (0)2 22 98 082
 Fax: 00386 (0)2 22 98 084

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

SKUPŠČINI DRUŽBE

Begrad Črnomelj gradbeništvo, trgovina, inženiring, d.o.o.
 Zadruga cesta 16, 8340 Črnomelj

Revidirali smo priložene računovodske izkaze gospodarske družbe Begrad d.o.o. Črnomelj, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2008, izkaz poslovnega izida, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe. Pregledali smo tudi poslovno poročilo.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z slovenskimi računovodskimi standardi. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe. Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanim in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi resničen in pošten prikaz finančnega stanja gospodarske družbe Begrad d.o.o. Črnomelj na dan 31. decembra 2008 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi.

Poslovno poročilo je skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

Pooblaščen-a revizor:

Mladen Milovanović

V Mariboru, dne 10. junij 2009

ABC revizija d.o.o.

Direktorica:
 Mag. Darinka Kamenšek

Osnovni kapital: 46.412,00 eur; Št.: Vložka 1/19674/00 pri Okrožnem sodišču v Ljubljani; Vpis v register revizijskih družb pri Slovenskem inštitutu za revizijo pod št. RD-A-004 z dne 30. 9. 1994
 Družbeniki: dr. Branko Mayr, dr. Žilvko Bergant, Mirko Prelog spec. rav., mag. Darinka Kamenšek in Katarina Kolarič.
 Član JPA International - mreže neodvisnih računovodskih družb / A member of JPA international network of independent accounting firms

SPLOŠNO

Po Zakonu o gospodarskih družbah (ZGD) sodi družba Begrad Črnomelj d.o.o. med velike družbe, saj za to izpolnjuje dva od treh kriterijev (letni prihodek in velikost aktive). To ji narekuje določene obveznosti pri sestavljanju računovodskih izkazov in obvezno revidiranje le-teh.

Osnovna dejavnost družbe je gradbeništvo. Poleg osnovne dejavnosti pa vzporedno potekajo še ostale dejavnosti: trgovina, proizvodnja betona, betonskih izdelkov in betonskih armatur ter proizvodnja peska. V sedanji obliki organiziranosti družba opravlja izključno izvajalske funkcije na trgu za matično družbo Begrad d.d.. Novo mesto. V matični družbi se za hčerinsko družbo izvajajo funkcije s področja prodaje, financ in računovodstva, splošnih in kadrovskih zadev, razvoja in kakovosti ter skupnih nalog nabave.

UPORABLJENA RAČUNOVODSKA NAČELA IN USMERITVE

Računovodski izkazi so sestavljeni v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi in Zakonom o gospodarskih družbah. Podatki v računovodskih izkazih temeljijo na knjigovodskih listinah in poslovnih knjigah vodenih v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi. Pri pripravi so upoštevane temeljne računovodske predpostavke: časovna neomejenost poslovanja, dosledna stanovitnost in nastanek poslovnega dogodka. Pri računovodskih usmeritvah so upoštevana osnovna računovodska načela: previdnost, prednost vsebine pred obliko in pomembnost.

Poslovno leto je enako koledarskemu letu.

Računovodske usmeritve

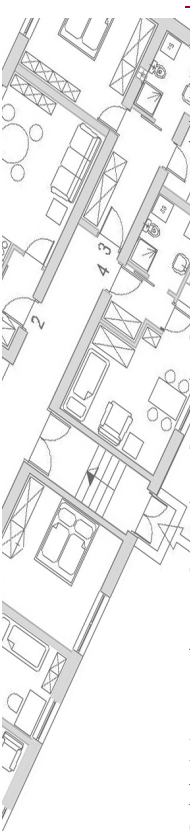
Zaloge

Družba Begrad Črnomelj d.o.o. razpolaga z zalogami nedovršene proizvodnje (gre za gradbene projekte), z zalogami surovin in materiala, z zalogami drobnega inventarja in embalaže, z zalogo proizvodov v lastni prodajalni in z zalogo blaga v lastni prodajalni.

Količinska enota zaloge materiala in trgovskega blaga se izvirno vrednoti po nabavni ceni, ki jo sestavljajo kupna cena, uvozne in druge dajatve in neposredni stroški nabave. Kupna cena je zmanjšana za dobljene popuste.

Količinska enota zaloge materiala in trgovskega blaga se izvirno vrednoti po nabavni ceni, ki jo sestavljajo kupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave. Kupna cena je zmanjšana za dobljene popuste. Količinska enota proizvoda oz. nedokončane proizvodnje se izvirno vrednoti po zoženi lastni ceni. Z lastno ceno so mišljeni neposredni stroški materiala, neposredni stroški dela, neposredni stroški storitev, neposredni stroški amortizacije, splošni proizvodjalni stroški in ostali splošni stroški, ki jih lahko neposredno pripišemo na projekt.

Vrednosti sestavin v cene enote in celotna cena enote izhajajo v začetku iz izvirnih velikosti. Če se v obračunskem obdobju cene na novo nabavljenih enot ali stroški na novo proizvedenih enot razlikujejo od cen oziroma stroškov enot iste vrste v zalogi se med letom za zmanjševanje teh količin uporablja metoda tehtanih povprečnih cen.

Prevrednotenje zalog je sprememba njihove knjigovodske vrednosti. Opravi se ob koncu poslovnega leta ali med njim. Zaloge se vrednotijo po izvorni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti in sicer po manjši izmed njiju. Zaradi okrepitve se zaloge ne prevrednotujejo.

Terjatve

Terjatve v začetku izkazujemo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo tudi plačane.

Terjatve, za katere domnevamo, da ne bodo poravnane oziroma ne bodo poravnane v celotnem znesku, štejejo kot dvomljive, če se zaradi njih začne sodni postopek, pa kot sporne. Glede na izkušnje iz preteklih let in pričakovanja v obračunskem obdobju se terjatve popravijo v določenem odstotku od vrednosti terjatve.

Za dokončen odpis terjatve so potrebne ustrezne dokazne listine: zavrnitev potrditve stanj terjatev, sodna odločba, sklep prisilne poravnave, sklep stečajnega postopka in druge ustrezne listine.

Prevrednotenje terjatev je sprememba njihove knjigovodske vrednosti. Opravi se lahko ob koncu poslovnega leta ali med njim. Terjatve izražene v tuji valuti se na dan bilance stanja preračunajo v domačo valuto. Povečanje terjatev povečuje finančne prihodke, zmanjšanje terjatev pa povečuje finančne odhodke.

Kapital

Celotni kapital družbe Begrad Črnomelj d.o.o. se obvezno razčlenjuje na vpoklicani kapital, kapitalne rezerve, preneseni čisti poslovni izid in čisti poslovni izid poslovnega leta.

Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Rezervacije oblikujemo za sedanje obveze, ki izhajajo iz obvezujočih preteklih dogodkov in jih bomo po predvidevanjih poravnali v obdobju, ki ni z gotovostjo določeno, ter katerih velikost je mogoče zanesljivo oceniti. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve izkazujejo odložene prihodke (državne podpore in donacije prejete za pridobitev osnovnih sredstev oziroma za pokrivanje določenih stroškov), ki bodo v obdobju daljšem od leta dni pokrili odložene odhodke. Z njimi pokrivamo stroške amortizacije teh sredstev oziroma določene druge stroške in se porabijo s prenašanjem med prihodke.

Z rezervacijami v obliki vnaprej vračunanih stroškov pa pokrivamo v prihodnosti nastale stroške oziroma odhodke in lahko nastanejo iz naslova reorganizacije, pričakovanih izgub iz kočljivih pogodb, pokojnin, jubilejnih nagrad in odpravnin ob upokojitvi.

Rezervacije se lahko uporabljajo samo za tiste postavke, za katere so bile oblikovane, v utemeljenih primerih pa tudi za enakovrstne postavke.

Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve se ne prevrednotujejo. Na koncu obračunskega obdobja se popravijo tako, da je njihova vrednost enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki so po predvidevanjih potrebni za poravnavo obveze.

Po koncu obračunskega obdobja, za katerega je bila oblikovana rezervacija, se njen celotni neporabljen del prenese med ustrezne prihodke.

Obveznosti

Kratkoročne in dolgoročne obveznosti v družbi Begrad Črnomelj d.o.o. na začetku ovrednotimo z zneski, ki izhajajo iz ustreznih listin o njihovem nastanku.

Dolgoročne obveznosti izkazujemo kot dolgoročne finančne obveznosti in dolgoročne poslovne obveznosti. Dolgoročne finančne obveznosti so dolgoročna posojila, dolgoročne poslovne obveznosti pa so dolgoročni krediti, dolgoročni dolgovi iz finančnega najema, dolgoročne menične obveznosti, dolgoročno dobljeni predujmi in varščine in obveznosti za odloženi davek). Povečujejo se za pripisane obresti ali zmanjšujejo za odplačane zneske in morebitne drugačne poravnave, če o tem obstaja sporazum z upnikom. Del dolgoročnih obveznosti, ki je že zapadel v plačilo, in del dolgoročnih obveznosti, ki bo zapadel v plačilo v letu dni, v bilanci stanja prenesemo med kratkoročne obveznosti.

Pri kratkoročnih obveznostih ločeno izkazujemo kratkoročne finančne obveznosti in kratkoročne poslovne obveznosti. Kratkoročne finančne obveznosti so dobljena posojila. Kratkoročne poslovne obveznosti so dobljeni predujmi in varščine od kupcev, obveznosti do dobaviteljev doma in v tujini, obveznosti za nezaračunano blago in storitve, obveznosti do delavcev, obveznosti do državnih institucij in druge obveznosti.

Dolgoročni in kratkoročni dolgovi, izraženi v tuji valuti, se na dan bilance stanja preračunajo v domačo valuto. Povečanje kratkoročnih dolgov povečuje redne finančne odhodke, zmanjšanje dolgoročnih dolgov pa redne finančne prihodke.

Prihodki

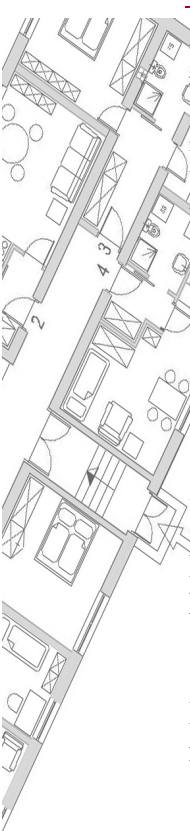
Prihodke v družbi Begrad Črnomelj d.o.o. razčlenjujemo na poslovne prihodke, finančne prihodke in druge prihodke.

a) Poslovni prihodki

Poslovni prihodki so prihodki od prodaje in drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki. Prihodke od prodaje sestavljajo prodajne vrednosti prodanih proizvodov oziroma trgovskega blaga in materiala ter opravljenih storitev v obračunskem obdobju. Prihodki od prodaje proizvodov, trgovskega blaga in materiala se merijo na podlagi prodajnih cen, navedenih na fakturah in drugih listinah, zmanjšanih za popuste, odobrene ob prodajo ali kasneje, tudi zaradi zgodnejšega plačila. Prihodki od prodaje storitev in prihodki iz pogodb o gradbenih delih pa se merijo glede na stopnjo dokončanosti posla na datum poročanja. Stopnja dokončanosti se oceni s pregledom opravljenega dela.

Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, so subvencije, dotacije, regresi, kompenzacije, premije in podobni prihodki.

Prevrednotovalni poslovni prihodki se pojavljajo ob odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev kot presežki njihove prodajne vrednosti nad njihovo knjigovodsko vrednostjo.

b) Finančni prihodki

Finančni prihodki so prihodki od naložbenja. Pojavljajo se v zvezi z finančnimi naložbami in tudi v zvezi s terjatvami v obliki obračunanih obresti, deležev v dobičku drugih in kot prevrednotovalni finančni prihodki. Prevrednotovalni finančni prihodki se pojavijo ob odtujitvi finančnih naložb.

Odhodki

Odhodke razvrščamo na poslovne odhodke, finančne odhodke in druge odhodke.

a) Poslovni odhodki

Poslovne odhodke predstavljajo vsi stroški nastali v poslovnem letu, evidentirani po naravnih vrstah kot so stroški materiala, stroški storitev, stroški pogodb o gradbenih delih, popravek obratnih sredstev, amortizacija ...

Prevrednotovalni poslovni odhodki se pojavijo v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi, neopredmetenimi sredstvi in obratnimi sredstvi zaradi njihove oslabitve.

b) Finančni odhodki

Finančni odhodki so odhodki za financiranje in odhodki za naložbenje. Med odhodki za financiranje so zajeti predvsem stroški danih obresti, odhodki za naložbenje pa imajo naravo prevrednotovalnih finančnih odhodkov. Prevrednotovalni finančni odhodki se pojavijo v zvezi s finančnimi naložbami zaradi njihove oslabitve, če zmanjšanje njihove vrednosti ni krito s presežkom iz prevrednotenja kapitala.

TEMELJNI RAČUNOVODSKI IZKAZI

- **bilanca stanja**
- **izkaz poslovnega izida**
- **izkaz denarnih tokov**
- **izkaz gibanja kapitala**

Dopolnjujejo jih razkritja postavk, pojasnila in priloge v skladu z ZGD in SRS.

BILANCA STANJA DRUŽBE BEGRAD Črnomelj d.o.o. na dan 31.12. 2008

BILANCA STANJA					
BEGRAD Črnomelj d.o.o.					
v EUR	31.12. 2008	31.12. 2007	Indeks 08/07	plan 2008	Indeks 08/07
Sredstva					
Dolgoročna sredstva					
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne razmejitve					
1. Dolgoročne premoženjske pravice					
2. Dobro ime					
3. Druga neopredmetena sredstva					
4. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja					
5. Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitve					
II. Opredmetena osnovna sredstva					
1. Zemljišča in zgradbe					
2. Proizvajalne naprave in stroji					
3. Druge naprave in oprema					
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo					
III. Naložbene nepremičnine					
IV. Dolgoročne finančne naložbe					
1. Dolgoročne finančne naložbe razen posojil					
a) Delnice in deleži v družbah v skupini					
b) Delnice in deleži v pridruženih družbah					
c) Druge delnice in deleži					
d) Druge dolgoročne finančne naložbe					
2. Dolgoročna posojila					
a) Dolgoročna posojila družbam v skupini					
b) Dolgoročna posojila drugim					
c) Dolgoročno nevplačani vpoklicani kapital					
V. Dolgoročne poslovne terjatve					
1. Dolgoročne poslovne terjatve do družb v skupini					
2. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev					
3. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih					
VI. Odložene terjatve za davek	63.022	89.551	70,4	90.000	70,0
A) Skupaj dolgoročna sredstva	63.022	89.551	70,4	90.000	70,0
Kratkoročna sredstva					
I. Sredstva za prodajo					
II. Zaloge	3.124.456	1.620.003	192,9	1.991.291	156,9
1. Material	108.656	65.319	166,3	50.000	217,3
2. Nedokončana proizvodnja	2.035.219	968.313	210,2	1.174.292	173,3
3. Proizvodi	40.655	35.979	113,0	30.000	135,5
4. Trgovsko blago	939.926	550.392	170,8	736.999	127,5
5. Predujmi za zaloge					
III. Kratkoročne finančne naložbe	0	0		0	
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	0	0		0	
a) Delnice in deleži v družbah v skupini					
b) Druge delnice in deleži					
c) Druge kratkoročne finančne naložbe					
2. Kratkoročna posojila	0	0		0	
a) Kratkoročna posojila družbam v skupini					
b) Kratkoročna posojila drugim					
c) Kratkoročne nevplačani vpoklicani kapital					
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	23.940.302	22.641.730	105,7	20.650.000	115,9
1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	20.428.360	19.777.126	103,3	18.250.000	111,9
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	3.224.823	2.356.808	136,8	1.800.000	179,2
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	287.119	507.796	56,5	600.000	47,9
V. Denarna sredstva	8.603	18.800	45,8	30.000	28,7
B) Skupaj kratkoročna sredstva	27.073.361	24.280.533	111,5	22.671.291	119,4
C) Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	251.574	3.456	7.279,3		
SKUPAJ SREDSTVA	27.387.957	24.373.540	112,4	22.761.291	120,3
Zabilančna sredstva	660.780	616.135	107,2	700.000	94,4

	BEGRAD Črnomelj d.o.o.				
v EUR	31.12. 2008	31.12. 2007	Indeks 08/07	plan 2008	Indeks 08/p
Obveznosti do virov sredstev					
Kapital					
I. Vpoklicani kapital	125.188	125.188	100,0	125.188	100,0
1. Osnovni kapital	125.188	125.188	100,0	125.188	100,0
2. Nevpoklicani kapital					
II. Kapitalske rezerve	32.361	32.361	100,0	32.361	100,0
III. Rezerve iz dobička	0	0		0	
1. Zakonske rezerve					
2. Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže					
3. Lastne delnice in lastni poslovni deleži					
4. Statutarne rezerve					
5. Druge rezerve iz dobička					
IV. Presežek iz prevrednotenja					
V. Preneseni čisti poslovni izid	38.195	17.450	218,9	38.672	98,8
VI. Čisti poslovni izid poslovnega leta	19.176	21.222	90,4	69.500	27,6
A) Skupaj kapital	214.920	196.221	109,5	265.721	80,9
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev					
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	361.859	344.705	105,0	345.000	104,9
2. Druge rezervacije					
3. Dolgoročne pasivne časovne razmejitev	103.177	51.912	198,8	52.000	198,4
B) Skupaj rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	465.036	396.617	117,3	397.000	117,1
Dolgoročne obveznosti					
I. Dolgoročne finančne obveznosti	0	0		0	
1. Dolgoročne finančne obveznosti do družb v skupini					
2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank					
3. Dolgoročne obveznosti na podlagi obveznic					
4. Druge dolgoročne finančne obveznosti					
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	0	0		0	
1. Dolgoročne poslovne obveznosti do družb v skupini					
2. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev					
3. Dolgoročne menične obveznosti					
4. Dolgoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov					
5. Druge dolgoročne poslovne obveznosti					
III. Odložene obveznosti za davek					
C) Skupaj dolgoročne obveznosti	0	0		0	
Kratkoročne obveznosti					
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev					
II. Kratkoročne finančne obveznosti	250.000	500.000	50,0	500.000	50,0
1. Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini					
2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	250.000	500.000	50,0	500.000	50,0
3. Kratkoročne finančne obveznosti na podlagi obveznic					
4. Druge kratkoročne finančne obveznosti					
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	26.430.966	23.220.546	113,8	21.598.570	122,4
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	1.466.360	1.138.505	128,8	1.050.000	139,7
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	24.058.111	21.518.281	111,8	19.991.500	120,3
3. Kratkoročne menične obveznosti					
4. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	13.539	20.675	65,5	13.000	104,1
5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	892.956	543.085	164,4	544.070	164,1
Č) Skupaj kratkoročne obveznosti	26.680.966	23.720.546	112,5	22.098.570	120,7
D) Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	27.035	60.156	44,9		
SKUPAJ OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	27.387.957	24.373.540	112,4	22.761.291	120,3
Zabilančne obveznosti	660.780	616.135	107,2	700.000	94,4

Odgovorna oseba:

Jože Stegne

Direktor družbe:

Julij Nemanič

Pojasnila k bilanci stanja

Bilanca stanja prikazuje premoženje, s katerim podjetje razpolaga in vire financiranja, s katerimi podjetje financira to premoženje.

SREDSTVA

1. Odložene terjatve za davek

	v EUR	
	2008	2007
Terjatve za odloženi davek iz odbitnih začasnih razlik	63.022	89.551
Terjatve za odloženi davek iz neizrabljenih davčnih izgub, prenesenih v naslednja davčna obdobja		
Terjatve za odloženi davek iz davčnih dobropisov (davčne olajšave), prenesenih v naslednja davčna obdobja		
Skupaj:	63.022	89.551

Odložena terjatev za davek je nastala iz naslova oblikovanja rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade.

2. Zaloge

	v EUR	
	2008	2007
Zaloge surovin in materiala	87.801	51.872
Zaloge surovin in materiala v skladišču	87.801	51.872
Zaloge surovin in materiala na poti		
Zaloge drobnega inventarja in embalaže	20.855	13.447
Zaloge drobnega inventarja in embalaže v skladišču	20.855	13.447
Zaloge drobnega inventarja in embalaže, dane v uporabo		
Odmiki od cen drobnega inventarja in embalaže		
Nedokončana proizvodnja in storitve	2.035.219	968.314
Nedokončana proizvodnja		
Nedokončane storitve	2.035.219	968.314
Polizdelki		
Proizvodi	40.655	35.979
Proizvodi v lastnem skladišču	40.655	35.979
Proizvodi v lastni prodajalni		
Zaloge blaga	939.926	550.392
Blago na poti	1.310.919	
Blago v lastni prodajalni		782.047
DDV, vračunan v zalogah blaga	(211.242)	(130.341)
Vračunana razlika v cenah zalog blaga	(159.751)	(101.314)
Skupaj zaloge:	3.124.456	1.620.004
Kratkoročni predujmi, dani za zaloge materiala in blaga in neopravljene storitve		
Skupaj zaloge in predujmi za zaloge:	3.124.456	1.620.004

Struktura zalog

	v EUR			
	2008	2007	%08	%07
Zaloge surovin in materiala	87.801	51.872	3	3
Zaloge drobnega inventarja in embalaže	20.855	13.447	1	1
Nedokončana proizvodnja in storitve	2.035.219	968.313	65	60
Proizvodi	40.655	35.979	1	2
Blago	939.926	550.392	30	34
Skupaj:	3.124.456	1.620.003	100	100

Iz bilance stanja in zgornje pomožne tabele je razvidno struktura zalog družbe na dan 31.12.2008. Največji delež v strukturi predstavlja zaloga nedokončane proizvodnje, to so neobračunana a že izvedena dela na gradbenih projektih. Podlaga za njihov merjenje je kalkulacija oziroma stroškovnih za posamezno postavko iz ponudbenega predračuna.

Zaloge surovin in materiala so izkazane po nabavni vrednosti, trgovskega blaga pa po prodajni vrednosti zmanjšani za vračunani DDV in razlike v ceni.

Proizvodi in nedokončana proizvodnja pa so izvirno vrednoti po zoženi lastni ceni. Z lastno ceno so mišljeni neposredni stroški materiala, neposredni stroški dela, neposredni stroški storitev, neposredni stroški amortizacije, splošni proizvodjalni stroški in ostali splošni stroški, ki jih lahko neposredno pripišemo na projekt.

Zaloge prevrednotimo zaradi oslabitve v primeru, ko knjigovodska vrednost presega njihovo tržno vrednost. S tržno vrednostjo je mišljena nadomestljiva vrednost, razen če je ta večja od čiste iztržljive vrednosti.

Zaloge nismo oslabili. Gre za zaloge, ki imajo hiter obrat in oslabitve niso potrebne.

3. Terjatve

Osnovna razdelitev terjatev je razvidna iz bilance stanja in ta kaže, da podjetje nima dolgoročnih poslovnih terjatev. Ob začetnem pripoznanju se terjatve izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo poplačane. Zaradi oslabitve se prevrednotujejo, če njihova knjigovodska vrednost presega pošteno vrednost, kar se v knjigah prikaže kot popravek vrednosti terjatev. Ta odločitev nastopi, ko je terjatev v fazi sodne izterjave.

Največji delež terjatev odpade na dolgoletne in zaupanja vredne kupce, pri katerih plačilo ni v nobenem trenutku vprašanje, ampak je neplačilo odraz likvidnostnih problemov naročnikov. Ob teh pa se pojavljajo tudi kupci, ki jih ne poznamo dovolj dobro in je zato sodelovanje z njimi bolj rizično.

Ob koncu leta smo izkazovali za 256.588 EUR spornih terjatev. Te niso bile plačane v pogodbeno in tudi naknadno dogovorjenih rokih. Največjo posamično tako terjatev imamo do klienta Neo Dom d.o.o. Novo mesto 159 tisoč EUR, Fingar d.o.o. v vrednosti 23 tisoč EUR, sledi terjatev do klienta Keramont Metlika d.o.o. 20 tisoč EUR, VP Finalist Sevnica d.o.o. 13 tisoč EUR in Fleksibil d.o.o. v vrednosti 12 tisoč EUR. Ostalo so manjše vrednosti spornih terjatev do skupnega zneska.

Kratkoročne poslovne terjatve so nezavarovane, razčlenitev terjatev pa kaže spodnja tabela:

v EUR

	2008	2007
Kratkoročne terjatve do kupcev	23.653.183	22.133.934
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	23.502.794	22.058.563
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	187.464	115.945
Oslabitev vrednosti kratkoročnih terjatev do kupcev	(37.075)	(40.574)
Dani kratkoročni predujmi in varščine	51.979	180.749
Drugi dani kratkoročni predujmi in preplačila	51.197	179.497
Dane kratkoročne varščine	782	1.252
Oslabitev vrednosti danih kratkoročnih predujmov in varščin		
Kratkoročne terjatve iz poslovanja za tuj račun	0	0
Oslabitev vrednosti kratkoročnih terjatev iz poslovanja za tuj račun		
Kratkoročne terjatve, povezane s finančnimi prihodki	26.571	24.730
Kratkoročne terjatve za obresti	26.571	24.730
Druge kratkoročne terjatve	208.569	302.317
Kratkoročne terjatve za vstopni DDV	172.958	221.351
Kratkoročne terjatve za davek od dohodka pravnih oseb, vključno z davkom, plačanim v tujini		62.586
Druge kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij	9.501	4.813
Ostale kratkoročne terjatve	25.496	12.682
Kratkoročne terjatve za DDV, vrnjen tujcem	614	885
Kratkoročne terjatve za DDV, plačan v tujini		
Oslabitev vrednosti drugih kratkoročnih terjatev		
Skupaj:	23.940.302	22.641.730

Kratkoročne poslovne terjatve do podjetij v skupini sestavlja 20.240.896 EUR terjatev do matične družbe Begrad d.d. Novo mesto, 129.543 terjatev do povezane družbe Begrad Krško d.o.o. in 187.464 EUR terjatev do povezane družbe AB Gradnja d.o.o. Karlovac.

Med kratkoročnimi terjatvami imamo evidentiranih tudi za 26.571 EUR terjatev za obresti, 172.958 EUR terjatev do države za vstopni DDV, 9.501 EUR refundacij nadomestil, 4.699 EUR terjatev iz naslova vračila štipendij, 613 EUR terjatev do delavcev, 1.252 EUR do podjetja D.B. COMP, 17.463 terjatev iz izvršbe Elektro Hrovat d.o.o. ter 2.693 EUR terjatev do Občine Črnomelj za zahtevek za električno energijo.

Kratkoročne predujme predstavljajo nakazila našim podizvajalcem in dobaviteljem, ki so v skladu s sklenjenimi pogodbami in odobrenimi predračuni.

Razčlenitev terjatev po zapadlosti

Nezapadle	11.201.738 EUR
Do 30 dni	8.261.687 EUR
Do 60 dni	3.172.954 EUR
Do 120 dni	383.418 EUR
Do 180 dni	71.153 EUR
Nad 180 dni	562.232 EUR

4. Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina

v EUR

	2008	2007
Denarna sredstva v blagajni in takoj udenarljivi vrednostni papirji	8.592	8.685
Denarna sredstva v blagajni, razen deviznih sredstev	2.043	811
Devizna sredstva v blagajni		
Izdani čeki (odbitna postavka)		
Prejeti čeki		
Netvegani takoj udenarljivi dolžniški vrednostni papirji	6.549	7.874
Denar na poti		
Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih inštitucijah	11	10.115
Denarna sredstva na računih, razen deviznih		10.104
Kratkoročni depoziti oziroma depoziti na odpoklic, razen deviznih		
Devizna sredstva na računih	11	11
Kratkoročni devizni depoziti oziroma devizni depoziti na odpoklic		
Denarna sredstva na posebnih računih oziroma za posebne namene		
Skupaj:	8.603	18.800

5. Aktivne časovne razmejitve

Aktivne kratkoročne časovne razmejitve zajemajo kratkoročno odložene stroške oziroma kratkoročno odložene odhodke ter kratkoročno nezaračunane prihodke, ki se izkazujejo posebej in razčlenjujejo na pomembnejše vrste. Kratkoročno odloženi stroški oziroma kratkoročno odloženi odhodki so ob svojem nastanku zneski, ki še ne bremenijo dejavnosti in še ne vplivajo na poslovni izid, temveč bodo šele kasneje vračunani kot stroški in tudi razporejeni na ustrezne stroškovne nosilce. Konec leta 2008 smo izkazovali 251.574 EUR teh razmejitev.

v EUR

	2008	2007
Kratkoročno odloženi stroški oziroma odhodki	882	
Kratkoročno nezaračunani prihodki	248.387	
Vrednotnice		
DDV od prejetih predujmov	2.305	3.456
Skupaj:	251.574	3.456

OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

1. Kapital

Celotni znesek kapitala v višini 214.920 EUR je razdeljen na osnovni kapital v višini 125.188 EUR, splošni prevrednotovalni popravek kapitala v višini 32.361 EUR, preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let v višini 38.195 EUR in ostanek čistega dobička poslovnega leta v višini 19.176 EUR.

Čisti poslovni izid poslovnega leta

V letu 2008 je bil ustvarjen v višini 19.176 EUR.

Struktura kapitala

	v EUR	
	2008	2007
Vpoklicani kapital	125.188	125.188
Osnovni kapital - kapitalski deleži	125.188	125.188
Osnovni kapital - kapitalska vloga		
Kapitalske rezerve	32.361	32.361
Splošni prevrednotovalni popravek kapitala in kapitalske rezerve iz naslova učinkov prisilne poravnave	32.361	32.361
Rezerve iz dobička	0	0
Čisti dobiček ali čista izguba	57.371	38.672
Preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let	38.195	17.450
Prenesena izguba iz prejšnjih let		
Ostanek čistega dobička poslovnega leta	19.176	21.222
Čista izguba poslovnega leta		
Prenos iz presežka iz prevrednotenja		
Presežek iz prevrednotovanja	0	0
Presežek iz prevrednotovanja zemljišč		
Presežek iz prevrednotenja opreme		
Presežek iz prevrednotenja neopredmetenih sredstev		
Presežek iz prevrednotenja dolgoročnih finančnih naložb		
Presežek iz prevrednotenja kratkoročnih finančnih naložb		
Popravek vrednosti presežkov iz prevrednotenja za odloženi davek		
Skupaj:	214.920	196.221

V primeru usklajevanja kapitala z rastjo cen življenjskih potrebščin bi bil poslovni izid Begrad Črnomelj d.o.o., nižji za 4.111 EUR.

2. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

v EUR

	2008	2007
Rezervacije za kočljive pogodbe		
Rezervacije za pokojnine, jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi	361.859	344.705
Rezervacije za dana jamstva		
Druge rezervacije iz naslova dolgoročno vnaprej vračunanih stroškov		
Prejete državne podpore	103.177	51.912
Prejete donacije		
Druge dolgoročne pasivne časovne razmejitve		
Skupaj:	465.036	396.617

Rezervacije se izkažejo, če ima podjetje zaradi preteklega dogodka zdajšnjo pravno ali posredno obvezo in če obstaja verjetnost, da bo za poravnavo te obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Ker je učinek časovne vrednosti denarja bistven, je znesek rezervacije zdajšnja vrednost izdatkov, ki so po pričakovanju potrebne za poravnavo obveze.

Podjetje je v skladu z zakonskimi predpisi in kolektivno pogodbo zavezano k plačilu jubilejnih nagrad zaposlenim ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine ob upokojitvi, jubilejne nagrade in solidarnostne pomoči v primeru smrti delavca, diskontirane na dan bilance stanja. Pri tem se uporablja metoda knjižnega rezerviranja. Oceni se aktuarska obveznost do zaposlenih, nastala v obračunskem obdobju, in prirast zdajšnje vrednosti obveznosti zaradi približevanja času izpolnitve.

3. Kratkoročne finančne obveznosti

v EUR

	2008	2007
Kratkoročna posojila, dobljena pri družbah v skupini		
Kratkoročna posojila, dobljena pri bankah v državi	250.000	500.000
Kratkoročna posojila, dobljena pri drugih družbah v državi		
Kratkoročna posojila, dobljena pri bankah v tujini		
Kratkoročna posojila, dobljena pri drugih družbah v tujini		
Dolgoročne finančne obveznosti v zvezi z obveznicami		
Kratkoročne obveznosti v zvezi z razdelitvijo poslovnega izida		
Druge kratkoročne finančne obveznosti		
Skupaj:	250.000	500.000

Kratkoročne obveznosti iz financiranja znašajo 250.000 EUR za najeti kredit. Kreditna pogodba je bila podpisana 24.09.2008 in dobo vračila 24.03. 2009. Kredit je zavarovan s petimi menicami in poroštvom matične družbe Begrad d.d. Novo mesto.

4. Kratkoročne poslovne obveznosti

Osnovna sestava kratkoročnih poslovnih obveznosti je razvidna iz sledeče tabele.

	v EUR	
	2008	2007
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	25.524.471	22.656.786
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v državi	25.519.996	22.652.660
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v tujini	4.475	4.126
Kratkoročni blagovni krediti, prejeti v državi		
Kratkoročni blagovni krediti, prejeti v tujini		
Kratkoročne obveznosti za nezaračunano blago in storitve		
Prejeti kratkoročni predujmi in varščine	13.539	20.675
Prejeti kratkoročni predujmi	13.539	20.675
Prejete kratkoročne varščine		
Kratkoročne obveznosti iz poslovanja za tuj račun	0	0
Kratkoročne obveznosti iz izvoza za tuj račun		
Kratkoročne obveznosti do uvoznikov		
Kratkoročne obveznosti iz komisijske in konsignacijske prodaje		
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja za tuj račun		
Kratkoročne obveznosti do zaposlencev	265.935	267.069
Kratkoročne obveznosti za vračunane in neobračunane plače		
Kratkoročne obveznosti za čiste plače in nadomestila plač	176.530	176.971
Kratkoročne obveznosti za prispevke iz kosmatih plač in nadomestil plač	54.107	56.549
Kratkoročne obveznosti za davke iz kosmatih plač in nadomestil plač	25.157	30.434
Kratkoročne obveznosti za druge prejemke iz delovnega razmerja	7.402	3.115
Kratkoročne obveznosti za prispevke iz drugih prejemkov iz delovnega razmerja, ki se ne obračunavajo skupaj s plačami	1.277	
Kratkoročne obveznosti za davek iz drugih prejemkov iz delovnega razmerja, ki se ne obračunavajo skupaj s plačami	1.462	
Obveznosti do državnih in drugih institucij	313.356	108.794
Obveznosti za obračunani DDV	253.210	63.551
Obveznosti za DDV, carino in druge dajatve od uvoženega blaga		
Obveznosti za prispevke izplačevalca	40.390	41.193
Obveznosti za davek od izplačanih plač		4.050
Obveznosti za davek od dohodkov	19.410	
Obveznosti za davčni odtegljaj	346	
Druge kratkoročne obveznosti do državnih in drugih inštitucij		
Druge kratkoročne obveznosti	313.665	167.222
Kratkoročne obveznosti za obresti	155.828	144.452
Kratkoročne menične obveznosti		
Kratkoročne obveznosti v zvezi z odtegljaji od plač in nadomestili plač zaposlencem	21.108	22.770
Ostale kratkoročne poslovne obveznosti	136.729	
Skupaj:	26.430.966	23.220.546

Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev v vrednosti 25.524.471 EUR za dobavljen material in opravljene storitve so izkazane v ustreznih zneskih na podlagi izvirnih listin.

V tej postavki so izkazane obveznosti do matične družbe Begrad d.d. Novo mesto v vrednosti 1.244.160 EUR, do povezane družbe Begrad Krško d.o.o. v vrednosti 218.883 EUR ter v vrednosti 3.316 EUR do povezane družbe AB gradnja d.o.o. Karlovac za opravljene storitve.

Med drugimi kratkoročnimi obveznostmi je pomembnejši predvsem znesek obveznosti za obračunane obresti v znesku 155.828 EUR in odtegljaji plač v višini 21.108 EUR. Med ostalimi kratkoročnimi obveznostmi največji znesek v vrednosti 118.565 EUR predstavlja obveznost kot posledica negativnega stanja na transakcijskem računu na dan 31.12.2008.

5. Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

V tej postavki so izkazani vnaprej vračunani stroški, ki še niso nastali, na osnovi ustreznih listin pa lahko z gotovostjo določimo predviden obseg. V konkretnem primeru gre za stroške, katerih nastanek z veliko gotovostjo pričakujemo v letu 2009 ter preveč obračunano realizacijo po situacijah.

	v EUR	
	2008	2007
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	21.852	27.759
Kratkoročno odloženi prihodki		3.598
DDV od danih predujmov	5.183	28.799
Skupaj:	27.035	60.156

6. Zabilančne obveznosti in sredstva

V zabilančne evidence se zajemajo poslovni dogodki, ki ne vplivajo neposredno na postavke v bilanci stanja in / ali izkazu poslovnega izida, so pa pomembni za ocenjevanje uporabljanja tujih sredstev in za ocenjevanje morebitnih prihodnjih obveznosti ter informiranje.

Skupni znesek v vrednosti 660.780 EUR predstavljata bančni garanciji družbi Merkur d.d.

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA DRUŽBE BEGRAD Črnomelj d.o.o. za leto 2008
IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA
BEGRAD Črnomelj d.o.o.

v EUR	jan. - dec. 2008	jan. - dec. 2007	Indeks 08/07	plan 2008	Indeks 08/plan
1. Čisti prihodki od prodaje	66.775.899	57.591.272	115,9	70.626.000	94,5
2. Sprememba vrednosti zalog proizv. in ned. proizv.	1.071.581	-332.142	-322,6	200.000	535,8
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve					
4. Drugi poslovni prihodki	33.937	65.437	51,9		
5. Stroški blaga, materiala in storitev	60.465.107	50.752.839	119,1	62.942.223	96,1
a) Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	9.836.681	7.064.735	139,2	10.393.000	94,6
b) Stroški porabljenega materiala	5.347.831	6.370.446	83,9	7.462.870	71,7
c) Stroški storitev	45.280.595	37.317.658	121,3	45.086.353	100,4
6. Stroški dela	4.815.925	4.444.951	108,3	4.854.013	99,2
a) Stroški plač	3.405.886	3.132.203	108,7	3.377.430	100,8
b) Stroški socialnih zavarovanj	550.405	505.344	108,9	544.908	101,0
c) Stroški pokojninskih zavarovanj	99.246	94.342	105,2	101.402	97,9
d) Drugi stroški dela	760.388	713.062	106,6	830.273	91,6
7. Odpisi vrednosti	11.963	10.997	108,8	5.000	239,3
a) Amortizacija					
b) Prevednotovalni posl. odh. pri neopr. in opred. osnovnih sredstvih					
c) Prevednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	11.963	10.997	108,8	5.000	239,3
8. Drugi poslovni odhodki	180.203	86.661	207,9	75.000	240,3
9. Finančni prihodki iz deležev	0	0		0	
a) Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini					
b) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah					
c) Finančni prihodki iz drugih naložb					
10. Finančni prihodki iz danih posojil	0	0		0	
a) Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini					
b) Finančni prihodki iz posojil, danih drugim					
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	164.775	244.679	67,3	50.000	329,6
a) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini					
b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	164.775	244.679	67,3	50.000	329,6
12. Finančni odhodki iz oslabitev in odpisov finančnih naložb					
13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	26.173	20.073	130,4	100.000	26,2
a) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini					
b) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	25.600	20.073	127,5	100.000	25,6
c) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	573				
14. Finančni odhodki poslovnih obveznostih	2.247.026	1.985.657	113,2	2.818.000	79,7
a) Finančni odhodki iz poslovnih obveznostih do družb v skupini	1.468.182	1.331.375	110,3	1.805.000	81,3
b) Finančni odhodki iz poslovnih obveznostih do dobavit. in menič. obv.					
c) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznostih	778.844	654.282	119,0	1.013.000	76,9
15. Drugi prihodki	306.585	183.861	166,7	50.000	613,2
16. Drugi odhodki	541.265	439.521	123,1	50.000	1.082,5
17. Davek iz dobička	19.410			12.264	158,3
18. Odloženi davki	26.529	-8.814	-301,0		
29. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	19.176	21.222	90,4	69.500	27,6

Odgovorna oseba:

Jože Stegne

Direktor družbe:

Julij Nemanič

Pojasnila k izkazu poslovnega izida

Izkaz poslovnega izida družbe Begrad Črnomelj d.o.o. je sestavljen po I. različici.

1. Prihodki

Poslovni prihodki so prihodki, ki izvirajo iz redne dejavnosti, sestavljajo pa jih prodajne vrednosti prodanih proizvodov in storitev v obračunskem obdobju. Merjeni so na podlagi prodajnih cen, navedenih v računih ali drugih listinah, zmanjšanih za popuste.

Poslovni prihodki

Vrste prihodkov so razvidne iz izkaza uspeha in tabele, ki jih natančneje razčlenjuje.

	v EUR	
	2008	2007
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev na domačem trgu	53.246.568	47.469.084
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev na tujem trgu	211.588	195.007
Prihodki od prodaje trgovskega blaga in materiala na domačem trgu	13.226.566	9.927.181
Prihodki od prodaje trgovskega blaga in materiala na tujem trgu	91.177	
Skupaj:	66.775.899	57.591.272

Pretežni del prihodkov, to je 53.246.568 EUR je družba v letu 2008 ustvarila s prodajo storitev in proizvodov (objektov) na domačem trgu. Od tega so bili prihodki v višini 51.988.792 EUR ustvarjeni pri matični družbi Begrad d.d. Novo mesto z opravljanjem storitev za to družbo, ter 43.682 EUR prihodkov iz prodaje povezani družbi Begrad Krško d.o.o.o. Manjši delež v vrednosti 1.214.093 EUR je bil ustvarjen s prodajo neposredno zunanjim kupcem. Dodatnih 211.588 EUR prihodkov osnovne dejavnosti pa je bilo ustvarjenih z oddajo delavcev povezani družbi AB gradnja d.o.o. na Hrvaškem.

Trgovska dejavnost pa je ustvarila prihodke v višini 13.317.743 EUR od tega 13.226.566 EUR na domačem trgu in 91.177 EUR na tujem trgu. V okviru trgovske dejavnosti je družba Begrad Črnomelj d.o.o. v letu 2008 svoji matični družbi Begrad Novo mesto prodala trgovsko blaga v višini 25.875 EUR, povezani družbi AB gradnja d.o.o. Karlovac blago v višini 86.155 EUR ter povezani družbi Begrad Krško d.d. trgovsko blago, polproizvode in material v vrednosti 860.607 EUR. Prav tako je tudi enota IGM prodala armaturo povezani družbi Begrad Krško v višini 774.656 EUR. Ostala prodaja je bila ustvarjena s prodajo zunanjim kupcem v višini 10.795.794 EUR.

Drugi poslovni prihodki

	v EUR	
	2008	2007
Prihodki od porabe in odprave dolgoročnih rezervacij		
Prevrednotovalni poslovni prihodki	33.937	65.437
Skupaj:	33.937	65.437

Se nanašajo na odpravo oslabitev terjatev oziroma odpravo odpisa terjatev. Največjo postavko predstavlja odprava odpisa terjatve do ZAFFERANO d.o.o. v vrednosti 15.635 EUR in PAMS d.o.o. v vrednosti 10.441 EUR. Ostalo so manjše vrednosti do skupnega zneska.

Finančni prihodki iz poslovnih terjatev

v EUR

	2008	2007
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini		
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	164.775	244.679
Skupaj	164.775	244.679

Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih obsegajo prejete odškodnine v vrednosti 110.664 EUR, prihodke od obresti v višini 41.169 EUR ter prihodki od naknadno priznanih rabatov v višini 12.942 EUR.

Drugi prihodki

Od skupnega zneska drugih prihodkov v višini 23.937 EUR odpade na odpisane obveznosti 17.543 EUR, na prihodke od vračila štipendij 3.080 EUR, prejete sodne stroške 941 EUR ter ostale druge prihodke v višini 2.373 EUR.

v EUR

	2008	2007
Finančni prihodki iz vrednotenja naložbenih nepremičnin po pošteni vrednosti		
Finančni prihodki iz odtujitve naložbenih nepremičnin		
Subvencije, dotacije in podobni prihodki, ki niso povezani s poslovnimi učinki	39.253	13.395
Prejete odškodnine in kazni	243.395	11.670
Drugi prihodki	23.937	158.796
Skupaj:	306.585	183.861

2. Odhodki

Poslovni odhodki

Stroški blaga, materiala in storitev

Stroški materiala so izkazani po vrednostih iz prejetih računov, ravno tako tudi stroški storitev.

	v EUR	
	2008	2007
Nabavna vrednost prodanega materiala in blaga	9.836.681	7.064.735
Stroški materiala	5.347.831	6.370.446
Stroški materiala	4.813.365	5.880.018
Stroški pomožnega materiala		
Stroški energije	327.369	313.840
Stroški nadomestnih delov za osnovna sredstva in materiala za vzdrževanje osnovnih sredstev	52.785	69.603
Odpis drobnega inventarja in embalaže	115.109	78.522
Uskladitev stroškov materiala in drobnega inventarja zaradi ugotovljenih popisnih razlik	(325)	(4.339)
Stroški pisarniškega materiala in strokovne literature	39.528	32.802
Drugi stroški materiala		
Uskladitev stroškov materiala zaradi končnega obračuna zalog materiala		
Stroški storitev	45.280.595	37.317.658
Stroški storitev pri ustvarjanju proizvodov in opravljanju storitev	42.564.090	34.359.478
Stroški transportnih storitev	884.701	951.607
Stroški storitev v zvezi z vzdrževanjem opredmetenih osnovnih sredstev	80.956	66.269
Najemnine	1.351.444	1.478.654
Povračila stroškov zaposlencem v zvezi z delom	43.310	68.025
Stroški plačilnega prometa in bančnih storitev ter zavarovalne premije	31.987	27.347
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	14.292	24.154
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	22.906	20.916
Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti, skupaj z dajatvami, ki bremenijo podjetje	6.232	639
Stroški drugih storitev	280.677	320.569
Skupaj:	60.465.107	50.752.839

Stroški najemnin do matične družbe Begrad d.d. Novo mesto znašajo 1.119.162 EUR za najem opreme in nepremičnin.

Stroški drugih storitev zajemajo telefonske storitve v vrednosti 59.805 EUR, poštno storitve v višini 4.654 EUR, stroške komunalnih storitev v višini 89.319 EUR, ostale stroške do polne vrednosti pa predstavljajo stroški čiščenja, varovanje, laboratorijskih uslug, gradbenega zavarovanja in izvršbe.

Stroški dela

Stroški dela so nastajali v skladu z zakonskimi določili, kolektivno pogodbo za področje gradbeništva in dogovori v okviru podjetja.

	v EUR	
	2008	2007
Plače zaposlenecv	2.952.374	2.733.912
Nadomestila plač zaposlenecv	453.513	398.291
Stroški dodatnega pokojninskega zavarovanja zaposlenecv	99.246	94.342
Regres za letni dopust, bonitete, povračila in drugi prejemki zaposlenecv	706.149	617.229
Delodajalčevi prispevki od plač, nadomestil plač, bonitet, povračil in drugih prejemkov zaposlenecv	550.405	505.344
Druge delodajalčeve dajatve od plač, nadomestil plač, bonitet, povračil in drugih prejemkov zaposlenecv	54.216	95.267
Nagrade vajencem skupaj z dajatvami, ki bremenijo podjetje	22	566
Skupaj:	4.815.925	4.444.951

V okviru drugih stroškov dela imajo največjo težo stroški za prehrano med delom s 314.354 EUR, sledijo stroški regresa za letni dopust v višini 207.303 EUR, stroški prevoza na delo 176.719 EUR, ter solidarnostne pomoči 1.872 EUR.

Bruto plača posloводства je v letu 2008 znašala 77.236 EUR, nagrade 12.850 EUR in bruto regres za letni dopust 900 EUR. Nagrad ali deležev v dobičku ni bilo izplačanih. Bruto plače zaposlenih na individualni pogodbi pa so znašale 65.620 EUR ter bruto regres za letni dopust 900 EUR. Nagrad ali deležev v dobičku ni bilo izplačanih.

Odpisi vrednosti

V izkazu poslovnega izida imamo izkazanih za 11.963 EUR prevrednotovalnih poslovnih odhodkov pri obratnih sredstvih (odpis terjatev in zastaranih obresti).

	v EUR	
	2008	2007
Amortizacija	0	0
Amortizacija neopredmetenih dolgoročnih sredstev		
Amortizacija zgradb		
Amortizacija opreme in nadomestnih delov		
Amortizacija drobnega inventarja		
Amortizacija naložbenih nepremičnin		
Amortizacija drugih opredmetenih osnovnih sredstev		
Prevrednotovalni poslovni odhodki	11.963	10.997
Prevrednotovalni poslovni odhodki neopredmetenih dolgoročnih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev in naložbenih nepremičnin		
Prevrednotovalni poslovni odhodki v zvezi s kratkoročnimi sredstvi, razen finančnih naložb in naložbenih nepremičnin	11.963	10.997
Prevrednotovalni poslovni odhodki stroškov dela		
Skupaj:	11.963	10.997

Drugi poslovni odhodki

	v EUR	
	2008	2007
Rezervacije	60.926	40.062
Rezervacije za dana jamstva		
Rezervacije za kočljive pogodbe		
Rezervacije za pokojnine, jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi	60.926	40.062
Stroški obresti	0	0
Stroški obresti		
Drugi stroški	119.277	46.599
Dajatve, ki niso odvisne od stroškov dela ali drugih vrst stroškov	7.586	7.976
Izdatki za varstvo okolja		
Nagrade dijakom in študentom na delovni praksi skupaj z dajatvami	4.115	7.517
Štipendije dijakom in študentom	18.289	16.324
Ostali stroški	89.287	14.782
Skupaj:	180.203	86.661

Ostale stroške predstavljajo vrednosti stroškov za posebno prehrano 5.726 EUR, sodne, upravne in carinske takse 7.009 EUR, plačilo DDV-ja po raznih odločbah 56.600 EUR, odločba za komunalno takso MO Novo mesto 10.378 EUR ter nekaj ostalih manjših postavk.

Rezervacije za pokojnine, jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi so znašale 60.926 EUR.

Finančni odhodki iz finančnih obveznosti

Finančne odhodke iz poslovnih obveznosti predstavljajo odhodki za obresti v višini 25.600 EUR.

	v EUR	
	2008	2007
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini		
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	25.600	20.073
Finančni odhodki iz izdanih obveznic		
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	573	
Skupaj:	26.173	20.073

Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti

	v EUR	
	2008	2007
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini	1.468.182	1.331.375
Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti		
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	778.844	654.282
Skupaj:	2.247.026	1.985.657

Finančne odhodke iz poslovnih obveznosti do družb v skupini predstavljajo dani popusti na izdanih gradbenih situacijah matični družbi Begrad d.d. Novo mesto za komercialne in režijske storitve v vrednosti 1.438.159 EUR in popuste trgovine do matične družbe v višini 2.009 EUR ter povezane družbe Begrad Krško d.o.o. v višini 28.014 EUR.

Vrednost 778.844 EUR pa sestavljajo odhodki za zamudne obresti 221.157 EUR, odobrene trgovinske popuste 551.017 EUR in ostali manjši zneski do skupne vrednosti.

Drugi odhodki

Od skupnega zneska drugih odhodkov je bilo 9.532 EUR sodnih stroškov. Ostali izredni odhodki so izraženi v manjših zneskih.

	v EUR	
	2008	2007
Odhodki iz vrednotenja naložbenih nepremičnin po modelu poštene vrednosti		
Odhodki iz odtujitve naložbenih nepremičnin		
Denarne kazni in odškodnine	530.602	437.763
Drugi odhodki	10.663	1.758
Skupaj:	541.265	439.521

Struktura stroškov in poslovnih odhodkov

	v EUR			
	2008	2007	%08	%07
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	9.836.681	7.064.735	15	13
Stroški materiala	5.347.831	6.370.446	8	12
Stroški storitev	45.280.595	37.317.658	69	67
Stroški dela	4.815.925	4.444.951	8	8
Amortizacija				
Prevrednotovalni poslovni odhodki	11.963	10.997	0	0
Rezervacije	60.926	40.062	0	0
Stroški obresti				
Drugi stroški	119.277	46.599	0	0
Skupaj:	65.473.198	55.295.448	100	100

3. Davek iz dobička, odloženi davki

Davek od dobička oziroma izgube poslovnega leta obsega odmerjeni in odloženi davek. Odmerjeni davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto, ob uporabi davčnih stopenj, uveljavljenih na datum bilance stanja, in morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti. Znesek odloženega davka temelji na pričakovanem načinu povrnitve oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti ob uporabi davčnih stopenj, uveljavljenih na datum bilance stanja. Odložena terjatev za davek se pripozna samo v obsegu, za katerega obstaja verjetnost, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Iz izkaza poslovnega izida je razvidno, da imamo obveznosti za davek iz dobička v vrednosti 19.410 EUR ter obveznost iz naslova odloženih davkov v vrednosti 26.529 EUR.

	v EUR	
	2008	2007
Davek iz dobička	19.410	
Prihodki (odhodki) iz naslova odloženega davka	26.529	(8.814)
Skupaj:	45.939	(8.814)

4. Poslovni izid

Izkaz poslovnega izida po I. različici, za katero se je odločila družba Begrad Črnomelj d.o.o., kaže poslovni izid stopenjsko. Razvidno je, da je čisti poslovni izid iz rednega delovanja pozitiven v višini 2.408.219 EUR, izid financiranja negativen v višini 2.108.424 EUR ter drugega poslovanja negativen v višini 234.680 EUR. Skupni čisti poslovni izid obračunskega obdobja je tako po odbitku davka od dobička pozitiven v višini 19.176 EUR.

	v EUR	
Vrsta dobička / izgube	2008	2007
Dobiček / izguba iz poslovanja	2.408.219	2.029.119
Dobiček / izguba iz financiranja	(2.108.424)	(1.761.051)
Dobiček / izguba iz drugega poslovanja	(234.680)	(255.660)
Davki	45.939	(8.814)
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	19.176	21.222

IZKAZ DENARNIH TOKOV DRUŽBE BEGRAD Črnomelj d.o.o. v letu 2008

IZKAZ DENARNIH TOKOV			
BEGRAD Črnomelj d.o.o.			
v EUR		2008	2007
A. DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
a)	Postavke izkaza poslovnega izida	262.841	41.295
	Poslovni prihodki (razen za prevrednotenje) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	67.279.355	57.753.107
	Poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevrednotenje) in finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	-66.970.575	-57.720.626
	Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	-45.939	8.814
b)	Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja	253.612	-45.278
	Začetne manj končne poslovne terjatve	-1.308.695	-8.037.249
	Začetne manj končne aktivne kratkoročne časovne razmejitve	-248.118	148.643
	Začetne manj končne odložene terjatve za davek		-8.813
	Začetna manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo		
	Začetne manj končne zaloge	26.529	236.824
	Končni manj začetni poslovni dolgovi	-1.504.453	8.665.551
	Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	3.313.977	-1.050.234
	Končne manj začetne odložene obveznosti za davek	-25628	
c)	Prebitek prejemkov (izdatkov) pri poslovanju (a+b)	516.453	-3.983
B. DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
a)	Prejemki pri naložbenju	0	0
	Prejemki do dobljenih obresti in deležev v dobičku drugih, ki se nanašajo na naložbenje		
	Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev		
	Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev		
	Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin		
	Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb		
	Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb		
b)	Izdatki pri naložbenju	0	0
	Izdatki za pridobitev neopredmetnih sredstev		
	Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev		
	Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin		
	Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb		
	Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb		
c)	Prebitek prejemkov (izdatkov) pri naložbenju (a+b)	0	0
C. DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
a)	Prejemki pri financiranju	0	0
	Prejemki od vplačanega kapitala		
	Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti		
	Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti		
b)	Izdatki pri financiranju	-526.650	-20.073
	Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	-276.173	-20.073
	Izdatki za vračila kapitala	-477	
	Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	-250.000	
	Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti		
	Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku		
c)	c) Prebitek prejemkov (izdatkov) pri financiranju (a+b)	-526.650	-20.073
C.	KONCNO STANJE DENARNIH SREDSTEV (x+y)	8.603	18.800
x)	Denarni izid v obdobju (Ac+Bc+Cc)	-10.197	-24.056
y)	Začetno stanje denarnih sredstev	18.800	42.856

Odgovorna oseba:

Jože Stegne

Direktor družbe:

Julij Nemanič

Razkritja postavk v izkazu denarnih tokov

v EUR

DODATEK K IZKAZU DENARNIH TOKOV	
Povečanje opredmetenih osnovnih sredstev, povezano s hkratnim povečanjem osnovnega kapitala s stvarnimi vložki in ne z denarnimi vplačili, kar pomeni naložbenje in financiranje brez posredovanja denarnih sredstev	0
Povečanje nevplačanega vpisanega kapitala, povezano s hkratnim povečanjem osnovnega kapitala, kar pomeni navidezno naložbenje in financiranje brez posredovanja denarnih sredstev	0
Druge pomembnejše spremembe na strani naložbenja in financiranja brez posredovanja denarnih sredstev	0
Sprememba denarnih sredstev zaradi usklajevanja na devizne tečaje ob koncu leta	0

Izkaz denarnih tokov družbe Begrad d.o.o. je sestavljen po posredni metodi različica II. Sestavljen je na podlagi podatkov iz bilance stanja, izkaza poslovnega izida in dodatnih podatkov.

Iz izkaza lahko ugotovimo, da je pri poslovanju v letu 2008 ustvarjen pozitiven denarni tok (prebitek prejemkov pri poslovanju) v višini 516.453 EUR.

V letu 2008 niso bili realizirani denarni prejemki niti finančni izdatki pri naložbenju.

Pri financiranju smo ustvarili 526.650 EUR prebitka izdatkov nad prejemki, ki so posledica finančnih odhodkov (obresti).

Gledano v celoti smo imeli za 10.197 EUR prebitka izdatkov nad prejemki. Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov znaša konec leta 8.603 EUR.

IZKAZ GIBANJA KAPITALA DRUŽBE BEGRAD ČRNOMELJ d.o.o. v letu 2007
IZKAZ GIBANJA KAPITALA

BEGRAD ČRNOMELJ d.o.o.											
v EUR	Vpoklicani kapital		Rezerve iz dobička				Presežek iz prevrednotovanja	Preneseni čisti poslovni izid		Čista izguba poslovnega leta	Skupaj kapital
	Osnovni kapital	Nevpoklicani kapital	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice in deleže	Lastne delnice in deleži	Statutarne rezerve		Druge rezerve	Preneseni čisti dobiček		
Stanje 1. januar 2007	125.188		32.361					17.450			174.999
Premiki v kapital	0	0	0	0	0	0	0	0	21.222	0	21.222
Vpis vpoklicanega osnovnega kapitala											0
Vpis nevpoklicanega osnovnega kapitala											0
Vpoklic vpisanega osnovnega kapitala											0
Vnos dodatnih vplačil kapitala											0
Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta									21.222		21.222
Vnos zneska prevrednotenja kapitala											0
Druge povečanja sestavnih kapitala											0
Nakup lastnih delnic in lastnih poslovnih deležev											0
Premiki v kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razporeditev čistega dobička kot sestavine kapitala po sklepu uprave in nadzornega sveta											0
Razporeditev čistega dobička za oblikovanje dodatnih rezerv po sklepu skupščine											0
Poravnava izgube kot odbitne sestavine kapitala											0
Oblikovanje rezerv za lastne delnice in lastne poslovne deleže iz drugih sestavnih kapitala											0
Zmanjšanje rezerv za lastne delnice in lastne poslovne deleže in razporeditev na druge sestavine											0
Izplačila (obračun) dividend v obliki delnic											0
Druge prerazporeditve sestavnih kapitala											0
Premiki iz kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Izplačilo dividend											0
Vračilo kapitala											0
Uporaba presežka iz prevrednotenja											0
Prenos presežka iz prevrednotenja											0
Druge zmanjšanja sestavnih kapitala											0
Odtujitev oziroma umik lastnih delnic in lastnih poslovnih deležev											0
Stanje 31. decembra 2007	125.188	0	32.361	0	0	0	0	17.450	21.222	0	196.221
BILANČNI DOBIČEK								17.450	21.222		38.672

IZKAZ GIBANJA KAPITALA DRUŽBE BEGRAD ČRNOMELJ d.o.o. v letu 2008
IZKAZ GIBANJA KAPITALA

BEGRAD ČRNOMELJ d.o.o.												
v EUR	Vpoklicani kapital		Rezerve iz dobička				Presežek iz prevrednotovanja	Preneseni čisti poslovni izid		Čisti poslovni izid poslovnega leta		Skupaj kapital
	Osnovni kapital	Nepoklicani kapital	Zakonske rezerve	Rezerve za lasne delnice in deleže	Lasne delnice in poslovni deleži	Statutarne rezerve		Druge rezerve iz dobička	Preneseni čisti dobiček	Prenesena čista izguba	Čisti dobiček poslovnega leta	
Stanje 1. januar 2008	125.188		32.361					38.672		19.176	0	196.221
Premiki v kapital	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19.176	0	19.176
Vpis vpoklicanega osnovnega kapitala												0
Vpis nevpoklicanega osnovnega kapitala												0
Vpoklic vpisanega osnovnega kapitala												0
Vnos dodatnih vplačil kapitala												0
Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta										19.176		19.176
Vnos zneska prevrednotenja kapitala												0
Druge povečanja sestavin kapitala												0
Nakup lastnih delnic in lastnih poslovnih deležev												0
Premiki v kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razporeditev čistega dobička kot sestavine kapitala po sklepu uprave in nadzornega sveta												0
Razporeditev čistega dobička za oblikovanje dodatnih rezerv po sklepu skupščine												0
Poravnava izgube kot odbitne sestavine kapitala												0
Oblikovanje rezerv za lasne delnice in lasne poslovne deleže iz drugih sestavin kapitala												0
Zmanjšanje rezerv za lasne delnice in lasne poslovne deleže in razporeditev na druge sestavine												0
Izplačila (obračun) dividend v obliki delnic												0
Druge prerazporeditve sestavin kapitala												0
Premiki iz kapitala	0	0	0	0	0	0	0	-477	0	0	0	-477
Izplačilo dividend												0
Vračilo kapitala												0
Uporaba presežka iz prevrednotenja												0
Prenos presežka iz prevrednotenja												0
Druge zmanjšanja sestavin kapitala												0
Odčitjev oziroma umik lastnih delnic in lastnih poslovnih deležev												-477
Stanje 31. decembra 2008	125.188	0	32.361	0	0	0	0	38.195	0	19.176	0	214.920
BLANČNI DOBIČEK								38.195		19.176		57.371

 Odgovorna oseba:
 Jože Stegne

 Direktor družbe:
 Julij Nemanič

A faint architectural floor plan is visible on the left side of the page, showing various rooms and corridors with some numbers like 2, 3, 4, and 5.

Razkritja postavk v izkazu gibanja kapitala

Izdelava in predložitev izkaza gibanja kapitala je predpisana z ZGD in SRS. Pojasnjuje gibanja v okviru kapitala. Iz izkaza gibanja kapitala družbe Begrad Črnomelj je razvidno, da je v poslovnem letu 2008 ustvarjen čisti dobiček v višini 19.176 EUR.

Zmanjšanje prenesenega čistega dobička iz leta 2006 za 477 EUR je šlo na račun plačila davka od dobička iz dejavnosti za leto 2005.

STROŠKI REVIDIRANJA ZA LETO 2008

Stroški revidiranja računovodskih izkazov in letnega poročila za leto 2008 družbe Begrad Črnomelj d.o.o. so znašali 5.000 EUR.

RAČUNOVODSKI KAZALNIKI POSLOVANJA

	2008	2007	08/07
KAZALNIKI STANJA FINANCIRANJA			
a) stopnja lastniškosti financiranja	0,01	0,01	97
b) stopnja dolžniškosti financiranja	0,99	0,99	100
c) stopnja dolgoročnosti financiranja	0,02	0,02	102
č) koeficient dolgovno-kapitalskega razmerja	126,43	123,21	103
KAZALNIKI STANJA INVESTIRANJA			
a) stopnja osnovnosti investiranja	0,00	0,00	/
b) stopnja dolgoročnosti investiranja	0,00	0,00	/
c) stopnja odpisanosti opredmetenih osnovnih sredstev	0,00	0,00	/
KAZALNIKI VODORAVNEGA FINANČNEGA USTROJA			
a) kapitalska pokritost osnovnih sredstev	0,00	0,00	/
b) kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev	3,41	2,19	156
c) neposredna pokritost kratkoročnih obveznosti	0,00	0,00	41
č) pospešena pokritost kratkoročnih obveznosti	0,90	0,96	94
d) kratkoročna pokritost kratkoročnih obveznosti	1,01	1,02	99
KAZALNIKI OBRAČANJA			
a) obračanje gibljivih sredstev	2,50	2,72	92
b) obračanje osnovnih sredstev	0,00	0,00	/
c) obračanje zalog materiala	68,92	124,07	56
č) obračanje zalog proizvodov	1376,34	1851,89	74
d) obračanje zalog trgovskega blaga	13,20	25,67	51
e) koeficient obračanja terjatev do kupcev	3,45	3,31	104
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI			
a) gospodarnost poslovanja	1,04	1,04	100
b) stopnja proizvodjalne stroškovnosti posl. prih.	0,79	0,81	97
c) stopnja delovne stroškovnosti posl. prihodkov	0,07	0,08	94
č) stopnja materialne stroškovnosti posl. prihodkov	0,08	0,11	72
KAZALNIKI DONOSNOSTI			
a) čista dobičkonosnost kapitala	0,10	0,12	81
b) čista dobičkonosnost osnovnega kapitala	0,15	0,17	90
c) dividendnost osnovnega kapitala	0,00	0,00	/
č) čista donosnost sredstev	0,00	0,00	80
d) stopnja dobičkovnosti prihodkov %	0,03	0,04	75
e) prihodek na zaposlenega	291.980	255.882	114
f) dodana vrednost na zaposlenega	31.492	28.459	111

SPLOŠNI PODATKI O DRUŽBI

Osebnostna izkaznica družbe

Firma: Begrad Črnomelj gradbeništvo, trgovina, inženiring, d.o.o.

Sedež: Zadružna cesta 16, 8340 Črnomelj

Telefon: 07-30-62-100

E-mail: begrad.doo@begrad.si

Spletna stran: <http://www.begrad.si/>

Telefax: 07-30-62-150

Matična številka: 1252950

Davčna številka: 70676291

Pooblaščen revizor: ABC revizija d.o.o.

Direktor družbe: Julij Nemanič

Tehnični vodja: Viktor Hrovat

Temeljne dejavnosti:- gradbeništvo (visoke in nizke gradnje, zaključna gradbena dela)
- proizvodnja betonskih izdelkov za gradbeništvo in svežih betonskih mešanic
- pridobivanje gramoza in peska
- trgovina na debelo in drobno z gradbenim materialom

Osnovni kapital (registriran): 125.188,00 EUR

Obvladujoča družba: Družba Begrad Črnomelj d.o.o. je v 100 odstotni lasti družbe Begrad d.d. Novo mesto, Kočvarjeva ulica 4, 8000 Novo mesto

Kraj kjer je možno dobiti konsolidirano letno poročilo: Konsolidirano letno poročilo 2008 je na voljo na sedežu matične družbe Begrad d.d. Novo mesto, Kočvarjeva ulica 4, 8000 Novo mesto

Odnosi z poslovnimi partnerji in javnostjo

Sporočila za javnost in informacije za vse deležnike družbe so na voljo na sedežu matične družbe Begrad d.d. Novo mesto, Kočvarjeva ulica 4, 8000 Novo mesto oziroma na telefonski številki:

+386-73-934-325

+386-73-934-368

+386-73-934-371

Datum sprejetja letnega poročila: 11. 06. 2009.

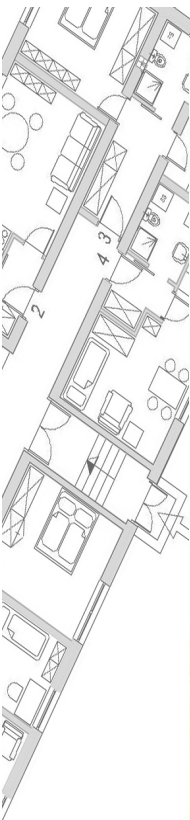

PODPIS LETNEGA POROČILA ZA LETO 2008 IN NJEGOVIH SESTAVNIH DELOV

Direktor družbe Begrad Črnomelj d.o.o. sem seznanjen z vsebino sestavnih delov letnega poročila družbe Begrad Črnomelj d.o.o. za leto 2008 in s tem tudi s celotnim letnim poročilom družbe za leto 2008. Z njim se strinjam in to potrjujem s svojim podpisom.

Julij Nemanič,
direktor

begrad
za boljši svet

- visoke in nizke gradnje
- projektantski in izvajalski inženiring
- gradnja za trg
- armirano betonske montažne konstrukcije in piloti za globoko temeljenje
- Trgovski center Begrad Črnomelj

Begrad, d. d.
gradbeništvo, trgovina, inženiring
Kočevarjeva 4, 8000 Novo mesto

tel.: 07 393 43 00
faks: 07 393 43 02
e-pošta: begrad.dd@begrad.si

Begrad Črnomelj
gradbeništvo, trgovina,
inženiring, d.o.o.

Begrad Krško
proizvodnja in gradbeništvo, d.o.o.

AB gradnja, d.o.o., Karlovac
za gradnje I inženjering

www.begrad.si